

DM X3

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-23

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXIX Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, VASARIS — FEBRUARY 1, 1985

Nr. 22

LKB Kronika Nr. 64

Žinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

LTSR Vidaus Reikalų Ministerijai

Kun. Šeškevičiaus, Antano, s. Kazio, Mikoliškių klebono, gyv. Gargžduose, Tiltu 1-2,

Pareiškimas

Reikėjo Mikoliškių bažnyčios šventoriuje pakeisti supuvusį kryžių, todėl, kaip klebonas, paprašiau Šniparių kaimo kolūkiečių Griušį padirbti naują. Jis sutiko ir padirbo iš jam skirtos medžiagos kurui. Nors siūliau pinigų, bet neėmė, o paskyrė kaip auką bažnyčiai.

Kai 1983 m. lapkričio 25 d. ji vežė ir Mikoliškius, Klaipėdos rajono autoinspekcija pareikalavo medienos dokumento. Kadangi neturėjau, tai kryžių atėmė ir nuvežė į Klaipėdos rajono miliciją Gargžduose, o pas Griušį milicija su finansų sk. atstove ieškojo dirbtuvės, bet jos nerado. Griušis parodė kirvį ir obliuką, su kuriais kryžių dirbo. Vis tik po kelių dienų ji nubaudė 10 rublių už kryžiaus padirbimą. Baudą senukas sumokėjo.

Kadangi kryžių konfiskavo inspektorius Grimalis, tai, jam raštu paaiškines kryžiaus kilmę, prašiau grąžinti.

Jis vis reikalavo medienos dokumento. Kreipiausi į pensininką senuką Griušį, kad jis raštu paaiškintų apie medieną. Kitur kreiptis negalėjau. Jis raštu paaiškino, kad spalio mėnesį eigulys Martinaitis iš sanitarinio miško jam paskyrė kurui medžiagos. Iš padžiūvusio: ažuolo jis ir padirbęs tą kryžių.

Kai milicijos viršininkui pristaciau tą popierių, jis dar pareikalavo rašto ir iš eigulio Martinaitio. Jis taip pat paaiškino, kad spalio mėnesį Griušui, kaip ir kitiems kolūkiečiams, davęs sanitarinio miško medžiagos kurui. Kai tą raštą pristaciau milicijos viršininkui, jis dar nebuvo patenkintas „špagalkomis“ ir žadėjo atsiklausti kolūkio

vadovybę. Taip ir padarė. Kiek žinau, eigulys tą patį paaiškino. O inspektorius Grimalis man pasakė, kad kryžiaus negrąžins, jis jau užpajamuotas.

Tuo reikalu kreipiausi į Klaipėdos rajono vykdomąjį komitetą. Man buvo paaiškinta, kad milicija, atimdama kryžių ir nubausdama kolūkiečių Griušį, pasielgė neteisėtai: iš savo medžiagos jis galėjo padirbti kryžių ir jį padovanoti. Kai inspektorius Grimalis pareikalavo leidimo kryžių statyti, buvo atsiklausta Religijų reikalų įgaliotinio P. Anilionio, ir jis paaiškino, kad vietoj supuvusio statyti naują nereikia naujo leidimo. O kryžius turėtų dirbti Buitinis, taip pareiškė įgaliotinis tikintiesiems per savo apsilankymą Gargžduose. Kadangi Buitinis kryžių vis tik nedirba, tai buvau priverstas jį užsakyti privačiai: juk kitokių būdų negalima išvysti iokio kryžiaus, nors ir leista statyti.

Todėl labai prašau jus paveikti Klaipėdos rajono Vidaus Reikalų skyrių (miliciją), kad grąžintų neteisėtai atimtą kryžių Mikoliškių bažnyčiai ir kad Finansų skyrius kolūkiečiui Griušui atitaisyti neteisėtai paskirtą baudą".
Kun. A. Šeškevičius
Gargždai. 1984.II.1

LTSR Vidaus Reikalų Ministerijai,

Kun. Šeškevičiaus Antano, Mikoliškių klebono, gyv. Gargžduose, Tiltu 1-2,

Pareiškimas

Labai dėkoju už poveikį dėl milicijos atimto kryžiaus grąžinimo. Gavus Jūsų raštą, Klaipėdos rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavduotojas A. Leita kartu su Vidaus reikalų skyriaus viršininku Ananjevum man pranešė, kad kryžiaus negrąžins, o tik atlygins už medieną, kuri perduota Komunaliniam skyriui. „Man reikia kryžiaus, o ne pinigų“, — atsakiau jiems.
(Bus daugiau)

automobiliams nustatyti kvotų. Japonų automobiliai varžomi jau ketveri metai.

Prancūzai prieš erdvės ginklus

Paryžius. — Prancūzijos prezidento patarėjas Hubert Vedrine pareiškė, jog Prancūzija priešinsis, jei didžioji branduolinės galybės: Sovietų Sąjunga ir Amerika bandytų įtraukti Prancūzijos branduolines jėgas į savo ginklų kontrolės derybas. Vedrine pasakė, jog erdvės militarizavimas pakeistų jėgų pusiausvyrą ir pagreitintų ginklų lenktynes.

Vedrine nurodė, kad toks ilgas taikos laikotarpis pasaulyje nuo II Pasaulinio karo buvo įmanomas dėl jėgų pusiausvyros. Paradoksas yra situacijoje, kad juo didesnė rizika gauti atkirtį, tuo daugiau vilčių taikai, pasakė jis.

— Irakas vėl pasigyrė sužalojęs Persų įlankoje stambų taikinį. Šiais metais Irakas gyresis pataikęs į 26 laivus, tačiau sužaloti buvo tik 6.

Popiežius Jonas Paulius II tik Lenkijoje yra matęs tokias milžiniškas minias, kurios jį pasti-ko Ekvadore sostinėje.

Lenkų pagrindis svarsto taktiką

„Privalome užmegsti nuolatinius ir artimus santykius su mūsų potencialiais sąjungininkais pačioje Sovietų imperijoje ir svetur“. Taip skelbia Vakaruose paskelbti Lenkijos „Solidarumo“ veiksmų ir svetur veikiančios „Nepriklausomybės Partijos“ pareiškimai. Yra gauti ir kelių lenkų politikos planuotojų svarstymai.

Pažiūros vokiečių atžvilgiu kiek išsiskiria. Teritorinių nuolaidų vokiečiams nesulaukoma. Tačiau pabrėžiami seni kultūriniai ryšiai su vokiečiais, vokiškios kilmės miestiečių sulenkėjimas — juk ir Vilniuje pagrindinio endekų priešlietuviškos propagandos kurstytojo pavardė buvo Obst. Gali būti sutarta ir dėl kai kurių vokiečių sugrįžimo į Lenkijos sritis ir rytus nuo Oderio ir Neisės. Numatoma remti pastangas apjungti abidvi Vokietijas.

Lenkijos nepriklausomybė nebus užtikrinta, ligi sugrius komunistinė santvarka, ir susikurs nepriklausomas Ukraina, Lietuva, Baltgudija, Latvija, Estija, bei demokratinės Rumunija, Vengrija ir Čekoslovakija. „Vilnius privalo priklausyti Lietuvai, Lvovas Ukrainai. Reikia įsigyti ukrainiečių, lietuvių ir baltgudžių draugystę ir savitarpio pasitikėjimą. Esmėje esame privilegijuoti, kadangi Ukraina, Lietuva ir Baltgu-

Vienuolės įbrėžė popiežiaus ranką

Quito. — Popiežius Jonas Paulius II Ekvadore sutraukė didžiausias minias. Jis toliau kalba savo pamoksluose apie socialinio teisingumo reikalavimą. Vienoje kalboje popiežius pabrėžė, kad Bažnyčia gal ir nėra kompetentinga ieškoti ekonominių sprendimų, tačiau ji visada siekia sujungti žmonijos sąžinę ir pakeisti jos širdį sprendžiant pasaulio ekonominių struktūrą.

Popiežiaus apsaugos grupės nariai turėjo daug rūpestių, kai ekvadoriečiai nekartą apsupo svečią ir nagais įbrėžė jo ranką. Popiežius, pamatęs kraują, šypsodamas paklausė: „Kas sužeidė popiežių?“ Jis pats ir atsakė: „Tai padarė vienuolės“.

dija nekencia Rusijos. Lenkų ryšiniai svetur pageidauja informacijos lietuvių kalba. „Solidarumo“ organas „Kontakt“ š.m. liepos-rugpjūčio laidoje įsidėjo Tikinčiųjų Teisėms Ginti lietuvių kunigų nuotrauką su ilgesniu straipsniu, taipgi žinias iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, ir trumpesnes iš Ukrainos, Krymo totorių, Rusijos, „USSR religinį gyvenimą, žydus“, Gruzijos, abiejų Vokietijų, Čekoslovakijos, „lenkus Sov. S-goje“, Vengrijos, Albanijos ir Jugoslavijos. (ELTA)

J. Kirkpatrick pasitraukia

Washingtonas. — JAV ambasadorė Jungtinėse Tautose Jeane Kirkpatrick po pasikalbėjimo su prezidentu Reaganu pareiškė reporteriams, kad ji nuo kovo 1 d. pasitrauks į privatų gyvenimą, grįš profesoriauti į Georgetown universitetą, rašys straipsnius, knygas. Ji atsisakė pranešti, apie ką ji su prezidentu kalbėjo ir kokias pareigas prezidentas jai siūlė.

Vyriausybės sluoksniai kalba, kad nauju ambasadorium Jungtinėse Tautose bus skiriamas gen. Vernon Walters, buvęs specialus skrajajantis ambasadorius ir buvęs CIA vicedirektorius.

Austrijų kancleris atsiprašė žydų

Viena. — Austrijoje vyksta Pasaulio Žydų Kongreso suvažiavimas. Pirmininkas Edgar Bronfman, kanadietis, paskelbė gavęs iš Sovietų Sąjungos pakvietimą atvykti į Maskvą. Jis manęs ten važiuoti kovo pabaigoje. Bronfman pasakė pakviestas į savo šeimos namus Virginijoje sovietų ambasadorių Washingtono Anatoly Dobrynina ir tas pakvietimą priėmęs.

Bronfmanas pasakė suvažiavime gavęs Austrijos kanclerio Fred Sinowatz asmeninį pareiškimą, kuriame kancleris atsiprašo dėl gynybos ministerio elgesio. Ministeris F. Frischenschlager nuvyko į aerodromą ir pasi-

TRUMPAI IŠ VISUR

— Los Angeles federalinis teisėjas Volney Brown nusprendė, kad karo nusikaltimais kaltinamas Andrija Artukovic, 85 metų amžiaus, yra kompetingas dalyvauti ištrimimo teisme, kuris jį gali išduoti Jugoslavijai. Deportacijos procedūra prasidės vasario 13 d. Jugoslavija reikalauja sugrąžinti kroatą Artukovic, nes jis II Pasaulinio karo metu padėjo okupacinei vokiečių kariuomenei sunaikinti šimtus tūkstančių serbų, žydų ir cigonų.

— Naftą eksportuojančios valstybės Ženevoje nutarė šiek tiek sumažinti naftos kainas. Devynios valstybės balsavo už sumažinimą, tačiau tam griežtai priešinosi: Alžiras, Libija ir Iranas.

— Vienoje, Austrijoje buvo atgaivintos Rytų-Vakarų derybos dėl karinių jėgų sumažinimo Europoje. Derybos vyksta jau 11 metų, jose dalyvauja 19 valstybių. Iki šiol nepavyko susitarti, tačiau manoma, kad derybų atgaivinimas prisidės prie atmosferos pagerinimo artėjantiesiems Ženevos deryboms.

— Arizonos šiaurėje sniegas nutraukė judėjimą keliais. Tautinės Gvardijos helikopteriai gabena maistą ir pašarą atkirstiems indėnams.

— Izraelio kariuomenė iš Sidono apylinkių išgabena karinius reikmenis, o ko negalima išvežti, susprogdina.

— Filipinų vyriausybė atsiprašė Rytų Vokietijos užsienio reikalų viceministerio Gerd Koenig dėl orkestro klaidos. Filipinų karo laivyno orkestras, priimdamas Rytų Vokietijos svečią, sugrojo Vakarų Vokietijos himną.

— Broufman pasakė, kad jis vyks į Maskvą, spaus sovietų vadus dėl žydų emigracijos palengvinimo, dėl politinių kalinių ir dėl sovietų žydų teisių praktikuoti savo religiją ir kultūrą. Tuos klausimus esą lengviau spręsti, kada pagerėja Sovietų Sąjungos — JAV santykiai. 1979 m. sovietai leido emigruoti 59,000 žydų, o pernai išleido tik 900.

Demokratai ieško naujų gairių

Washingtonas. — Šią savaitę Washingtono vyksta demokratų vadovybės suvažiavimas. Demokratų partija, gavusi prezidento rinkimuose skaudų smūgį, bando rasti atsakymą į klausimą: ko demokratams trūksta? Penktadienį bus renkama nauja demokratų partijos vadovybė. Priešrinkiminėje kampanijoje paaiškėjo, kad partija gerokai suskilusi. Tarp kandidatų į dabartinio pirmininko Charles Manatt vietą minimi: buvęs sen. Kennedžio štabo viršininkas Paul Kirk, buvusi Kalifornijos partijos pirmininkė Nancy Pelosi, buvęs Šiaurinės Karolinos gubernatoriaus Terry Sanford ir buvęs partijos egzekutyvinių direktorių Robert Keefe.

Demokratų partijos skyriaus irgi yra skilimų, ką ryškiai

demonstruoja Illinois demokratų padėtis. Čia gerais demokratais save laiko ir Chicagos meras Washingtonas ir Cook apskritys partijos pirmininkas Edward Vrdolyak. Net patys juodieji demokratai yra suskilę. Vienai partijos centro judųjų grupei vadovauja Illinois kontroliejius Roland Burris, kitai — Gary miesto meras Richard Hatcher. Demokratų vadovybę rinks 378 asmenų partijos komitetas, kuriame vienybės irgi trūksta.

Partija nėra visai blogoje padėtyje valstybės mastu, nors prezidento rinkimuose jos kandidatas buvo sutriškintas. Demokratai turi Atstovų Rūmuose 69 vietų persvarą. Iš 50 gubernatorių 34 yra demokratai. Valstijų seimuose 60 nuoš. vietų yra demokratų rankose. Nežiūrint to, partijos pagrindai paio. Vis daugiau amerikiečių vadina save respublikonais, o jų tarpe ypač daug jaunų žmonių. Rūpestį kelia partijos ateitis. Liberalai, organizuoti darbininkai ir tradiciniai Rooseveltto laikų veikėjai praranda įtaką, keičiasi partijos bazė. Stiprėja baltųjų emigracija į pietines ir vakarines valstijas. Juodieji reikalauja sau didesnio balso partijoje, o taip pat ir moterų. Tarp būsimųjų partijos moralinių vadų minimi senatoriai Gary Hart ir Ed Kennedy. Dar kalbama apie Bill Bradley iš New Jersey ir Joseph Biden iš Delaware. Kiti daugiau žadėję demokratai kaip paskutinis kandidatas Walter Mondale ar pastorius Jesse Jackson iš vadų grupės jau nurašomi.

Libane laukiama naujų skerdynių

Sidonas. — Užsienio korespondentai stebi Libane Izraelio kariuomenės pasitraukimo manevrus. Sunkvežimiai veža į Izraelį netik išardomus kareivių barakus, bet ir cementinius blokus, kurie sudarė užtvartas netikėtoms teroristų puolimams. Pirmoji pasitraukimo dalis bus baigta iki vasario 18. Izraelio kareiviai pasitrauks iš Sidono miesto, kur gyvena 150,000 gyventojų. Premjeras Peres pasakė, kad Sidone ir apylinkėse bus „kraujo vonia“. Apylinkėse gyvena apie 40,000 palestiniečių. Čia yra įvairių musulmonų sektų, druzų ir krikščionių kaimai. Tame 3,000 kvadratinį mylių plote gali prasidėti Libanui tipingos kovos.

Izraelis reikalavo, kad paliekamą apylinkę perimtų Jungtinių Tautų taikos priežiūros kariuomenė, tačiau su tuo nesutinka Sirija ir jos klausas Libanas. Izraelio gynybos ministeris Rabinas pasakė, kad paliekamą teritoriją greit prasidės skerdynės, o dėl jų niekas negalės kaltinti Izraelio.

Honduras prašo didesnės paramos

Washingtonas. — Čia lankėsi aukštų pareigūnų delegacija iš Honduro. Jos nariai susitiko su valstybės sekretoriumi Shultz, su gynybos sekretoriumi Weinbergeriu. Honduro kariuomenės štabo viršininkas pulk. Efrain Gonzalez pareiškė, jog Hondure būtų galima įsteigti nuolatinę JAV karinę bazę, jei to reikalautų abiejų valstybių interesai.

Valstybės departamentas pareiškė, kad vyriausybė neturi intencijų įsteigti karinę bazę Hondure. Čia jau yra kelios laikinos bazės, lėktuvų nusileidimo takai ir radarų stotys. Hondure yra apie 1,000 JAV karių. Čia veikia ir Nikaragvos sukilėlių prieš sandinistų valdžią centrai.

Honduro delegacija siekia didesnės JAV karinės ir ekonominės paramos. Dabar gaunama parama nustatyta 1954 m. sutartimi. Ji jau pasenusi. Siemiet Honduras gaus 63 mil. dol. karinės ir 139 mil. dol. ekonominės paramos. Tai yra mažiau pusės paramos, kurią iš JAV gauna Salvadoras.

KALENDORIUS

Vasario 1 d.: Severas, Brigita, Gytis, Eidvilė.
Vasario 2 d.: Kornelijus, Kotryna, Rytis, Vandenė.

ORAS

Saulė teka 7:04, leidžiasi 5:04.
Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 15 l, naktį 0 l.

SPORTO APŽVALGA

1985 M. Š. AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

35-sios Jubiliejinės Š. Amerikos Lietuvių Sporto žaidynės įvyks 1985 m. balandžio 13-14 d. Detroito, Mich. Visuotinio SĀLFASS-gos suvažiavimo nutarimu ir SĀLFASS-gos Centro valdybos pavedimu, žaidynės vykdė Detroito LSK „Kovas“, kuriam šiais metais taipogi sukanka 35 metai nuo jo įsisteigimo.

Žaidynių programoje bus 1985 m. Š. A. Lietuvių krepšinio, tinklinio, sachmatų, stalo teniso, ledo rituliu, raketbolo, plaukimo ir kėgliaavimo (Bowling) pirmenybės.

Krepšinio pirmenybės numatomos praversti šiose klasėse: Vyrų A, Vyrų B, Vyrų senjorų, Jaunių A, Jaunių B, Jaunių C ir Moterų.

Tinklinio pirmenybės planuojamos vykdyti šiose klasėse: Vyrų, Jaunių A, Moterų, Mergaičių A, Mergaičių B ir Mergaičių C.

Krepšinyje ir tinklinyje prieauglio A klasei priklausys pirmieji 1966 m. ir jaunesni; prieauglio B - gimę 1968 m. ir jaunesni; prieauglio C - 1970 m. ir jaunesni; vyrų senjorų - gimę 1950 m. ir vyresni.

Vyrų A klase krepšinyje sudaro iškilesnės komandos, atrinktos SĀLFASS-gos Krepšinio komiteto. Likusios komandos žaidžia B klasėje, kur gali dalyvauti ir vyrų A klasės komandas turinčių klubų antrosios komandos.

Krepšinyje, kiekvienoje klasėje gali dalyvauti nedaugiau kaip 8 komandos, reikali esant, atrinktos pagal apygardinių pirmenybių duomenis ar pagal SĀLFASS-gos Centro valdybos parengimą.

Tinklinyje, komandų skaičius neapribojamas.

Sachmatų individualinės pirmenybės bus praverstos 5-kių ratų šveicarų sistema. Trys ratai bus žaidžiami pirmą dieną ir du - antrą dieną. Varžybos planuojamos vykdyti A ir B klasėse, pagal žaidėjų reitingą. Taipogi bus išvesta ir jaunių (žemiau 20 metų varžybų pirmą dieną) pirmenybės.

Stalo teniso pirmenybių programa numatoma tokia: vienetai - vyrų; vyrų senjorų (gimusių 1935 m. ir vyresnių); jaunių (gim. 1966 m. ir jaunesnių); moterų ir mergaičių (gim. 1966 ir jaunesnių); dvejetai - vyrų, moterų ir mišrus; komandinės varžybos - vyrams ir moterims.

Ledo ritulio varžybos vykdomos vyrų klasėje (amžius neribotas). Komandų skaičius neapribojamas.

Raketbolo pirmenybių programa ir klasifikacija bus nustatyta po preliminarines registracijas, atsižvelgiant į pateiktus pageidavimus.

Plaukimo pirmenybės numatomos vykdyti vyrų, moterų ir visose prieauglio klasėse. Kadangi plaukimas planuojamas kartu su pabalietčių pirmenybėmis, jų smulkioji programa bus paskelbta Pabalietčių Sporto Federacijos.

Pirmosios SĀLFASS-gos kėgliaavimo varžybos vyks tuo pačiu laiku rengiamo Lietuvos Vycių metinio turnyro remuose. Varžybų formatai ir pobūdis bus paskelbta vėliau.

Preliminarinė registracija visoms varžyboms privalo būti atlikta iki 1985 m. kovo 1 d., šiuo adresu:

Algis Rugienius, 30717 Lund Dr., Warren, MI 48093. Tel. (313) - 573-9448.

Pagal preliminarines registracijas duomenis bus nustatyta galutinės visų varžybų programos ir paskelbta galutinės dalyvių registracijos data.

Smulkesnės informacijos pranešta visiems SĀLFASS-gos klubams. SĀLFASS-gai nepriklausantieji vienetai bei individai dėl informacijų prašomi kreiptis į Algį Rugienį.

Dalyvavimas žaidynėse yra atviras visiems Š. Amerikos lietuvių sporto vienetais, komandoms ir individams atlikusiems metinę 1985 m. registraciją SĀLFASS-gai.

SĀLFASS-gos CENTRO VALDYBA

KYLANTI KREPŠINIO ŽVAIGŽDĖ

35-tojoje Australijos Sporto šventėje, kuri įvyko praėjusių metų gruodžio 27-31 dienomis Canberroje, puikiai pasirodė jaunas krepšininkas Audrius Svaldenis. Audrius pasižymi ne tik lietuviško sporto gyvenime, bet yra įvertintas ir australų - pakviestas į Australijos iki 20-ties metų krepšinio rinktinę. Susipažinimui su šia nauja kylančia krepšinio žvaigžde, pateikiame Don Atkinson straipsnį, kuris buvo atspausdintas Australijoje leidžiamos „Mūsų pastogės“ praėjusių metų spalio 22 d. laidoje.

Štai ką rašo D. Atkinson: „Noriu pasveikinti iškilią „Kovo“ krepšininką Audrių Svaldenį, išrinktą į Australijos iki 20-ties metų krepšinio rinktinę. Ši rinktinė, mėnesio pabaigoje, skrenda į Filipinus, kur žais su Filipinų ir kitomis krepšinio rinktinėmis.

„Audrius Svaldenis yra pirmas lietuvis po Edžio Palubinsko, kuris buvo išrinktas į Australijos rinktinę 1980 metais, būdamas 15-kos metų amžiaus. Audrius su savo mama ir seserim, atvyko iš

Lietuvos ir apsigyveno Sydnejuje. Tuoj pat jis įsijungė į „Kovo“ krepšinininkų eiles ir pradėjo žaisti jaunių varžybose Bankstowne. Nuo pirmųjų atvykimo dienų, jis padarė didžiulę pažangą. Šiuo metu jį galima skaičiuoti pačiu geriausiu lietuviu krepšininku Australijoje. „Po labai sėkmingos 1983-jų metų kelionės Amerikoje ir Kanadoje, kur Audrius gynė Australijos lietuvių spalvas ir visose žaidynėse buvo daugiausiai taškų įmetęs žaidėjas ir geriausias sviedinių nuo krepšio lentos nuimintojas, jis taip pat buvo australų Bankstowno Krepšinio Sąjungos išrinktas kaip daugiausiai atieities vilčių turįs krepšininkas. Jis taip pat buvo išrinktas 1984 metais ir visos Australijos „National League“ žaidynių komanda.

Savo treneriu turėdamas buvusį olimpinį žaidėją Robbie Cadee ir specialų patarėją amerikietį Cliff Martin, kuris buvo išrinktas pačiu geriausiu Australijos krepšinio žaidėju. Audrius krepšinio žaidime tiesiog žydi. Jis ypatingai gerai pasirodė rungtynėse prieš Brisbanės Bullets, kur jam teko dengti jų geriausią žaidėją Larry Loggins.

Buvęs SĀLFASS pirmininkas Valdas Adamkus sveikina naująjį pirmininką Praną Bernecką.

SPORTO ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS AUSTRALIJOJE A. LAUKAITIS

Sporto atstovų suvažiavimo buvo du posėdžiai. Pirmasis, daugiau informacinis, kurio metu buvo išrinkta Ginčų komisija, sprendžianti visus būsimus sportinius ginčus. Jai taip pat buvo pavesta išrinkti geriausiai ir gražiausiai atidaryme pasirodžiusį klubą, kuris gauna pereinamąją dovaną. Išrinkti buvo ALFAS Garbės nariai: L. Baltrūnas, D. Atkinson ir A. Laukaitis.

Pagrindiniame atstovų posėdyje dalyvavo: P. Šiaučius ir J. Paškevičius - Hobarto „Perkūnas“, R. Jablonskis - Adelaidės „Vytis“, K. Starinskas ir L. Bungarda - Geelongo „Vytis“, R. Ragauskas ir L. Baltrūnas - Melbourne „Varpas“, L. Rubaitė ir V. Alekna - Melbourne žiemos klubas „Neringa“, P. Gruzauskas - Canberra, A. Laukaitis ir J. Karpavičius - Sydnejaus „Kovas“, R. Dirvonis - PLB-būsimas vicepirm. Chicago, N. Wallis - ALFAS valdyba.

Susirinkimui pirmininkavo ALFAS pirm. J. Dambrauskas ir sekretoriavo A. Liutackienė.

Perskaicius praėjusių metų suvažiavimo Hobarte aktą, jis buvo visų priimtas. ALFAS savo pranešime pareiškė, kad padėtis tarp paskirų klubų ir ALFAS valdybos yra labai pagerėjusi ir jokių ginčų daugiau nėra. Santykiai su buv. Krašto v-ba buvo labai geri ir jie sportininkų atžvilgiu buvo labai palankūs. ALFAS kasoje yra daugiau kaip 3000 dol.

Pristatydamas svečią R. Dirvonį, J. Dambrauskas pakvietė jį tarti žodį. R. Dirvonis, nuoširdžiai padėkojęs už jo pakvietimą dalyvauti šiame susirinkime, visus atstovus ir sportininkus pasveikino PLB-nės ir SĀLFAS valdybos vardu, o taip pat Amerikos LB pirm. dr. A. Butkaus, PLB-nės vicepirm. dr. T. Remeikio ir Kanados LB pirm. adv. A. Pacevičiaus vardu. Jis paminėjo, kad Amerikoje sportininkai jau išsikovoję sau lygias teises PLB-nėje. Linkėjo, kad ir Australijos lietuviai sportininkai tą patį pasiektų. Paskutiniame SĀLFAS suvažiavime buvo svarstyta ir III-sios Pas. Liet. Sporto šventės vietovė; oficialiai buvo pasiūlyta Australija. Tam pritarė ir PLB-nė. Pradžioje buvo siūlyta 1986 metai, tačiau, dėl paskirų klubių ir Jaunimo Kongreso 1987 metais, galutinai buvo pasiūlyta 1988 metai. Jeigu Australijai tai būtų priimtina, būtų pradėdama tartis. Šią šventę pilnai remtų PLB-nė.

Po svečio kalbos mūsų veteranas sportininkas ir ALFAS Garbės narys L. Baltrūnas prašė R. Dirvonį, kad jis PLB-nėje iškeltų klausimą, jog sportas būtų lygiagrečiai laikomas su kitomis kultūrinėmis, meninėmis ir lietuviškomis šakomis, nes fizinis auklėjimas ir sportas nėra vien tik lakstymas paskui sviedinį. Pasiteiravo ir dėl Amerikos sportinio leidinio, į ką svečias atsakė, kad leidinys turėtų netrukus pasirodyti.

Siūlymuose buvo priimta, kad šventė turi būti rengiama 1988 m. Adelaidėje, kartu su Australijos Lietuvių dienomis. Galutinį atsakymą dėl III-jų Pas. Liet. sp. šventės dienų ALFAS valdybai praneš Adelaidės „Vytis“. Jei jie negalėtų suruošti, tai Melbourne „Varpo“ atstovas R. Ragauskas pasiūlė jas suruošti Melbourne.

Susirinkime buvo priimta rezoliucija sveikinimas Krašto Atstovų tarybai; buvo jiems perduotas jų sesijai vykstant. Iš klubų veiklos pranešimų paaikėjo, kad klubai veikia nepilnai, narių turi vidutiniai

po 100 ir daugiau, finansiniai niekas nesiskundė, taip, kad sportinė Australijos lietuvių ateitis yra šviesi. „Neringos“ žiemos sporto klubo klausimas buvo galutinai išspręstas, jiems paaiškintas savo klubo padėtį. Jie yra pilnateisiai ALFAS nariai, tik neturi teisės balsuoti, sprendžiant vasaros švenčių sportinius klausimus.

Su mažais pakeitimais buvo priimtas naujas papildytas ALFAS ir Sporto švenčių statutas, kurio projektą paruošė: J. Dambrauskas, V. Binkis ir A. Laukaitis.

Šių metų ALFAS Garbės nariu buvo išrinktas Vincas Binkis iš Sydnejaus. Į naują ALFAS valdybą buvo pasiūlyti Sydnejaus ir Adelaidės kandidatai. Balsų dauguma buvo išrinkti Sydnejaus kandidatai: J. Dambrauskas - pirm., N. Wallis - Grincevičiūtė - sekretorė ir A. Šepokas - išdin.

Ateinančioji sporto šventė įvyks 1985 m. Sydnejuje ir 1986-jų metų sporto šventė, kartu su Lietuvių dienomis vyks taip pat Sydnejuje. Suvažiavimas ir posėdžiai praėjo labai gražioje ir darbingoje nuotaikoje.

SPORTO ISTORIJAI TRŪKSTA ŽINIŲ Nors praeityje vieši prašymai ir neatneša laukto rezultato, tačiau dar kartą - paskutinį, kreipiamės į mūsų sportu besidomincią visuomenę, sporto mėgėjus ir darbuotojus prašydami talkos, t.y. žinių, liečiančių lietuvių išsivijusį sportinį veiklą. Iš S. Amerikoje esančių klubų stokojame žinių apie Bostono, Worcesterio, Brocktono, Philadelphiajos ir Omahos sporto klubus. Iksioliniiai prašymai buvo nesėkmingi. Į juos nebuvo net atsiliepta.

Iš Vokietijoje buvusio sportinio gyvenimo, nors esame jau dalį surinkę, tačiau pasigendame dar apie mažesnę kolonijose buvusį sportinį judėjimą, pvz.: Dillingene, Eichstatte, Wuerzburge, Landshute, Schweinfurte, Gr. Hesepe, Ansbache, Mueldorfe, Rosenheime, Merbecke, Blomberge, Braunschweige, Mittenwalde, Weidene, Seedorfe, Geislingene, Wiesbadene, (ir vėliau persikėlus į Kasselį), ir kt. Pasistenkime, kad vėliau nebūtų priekaištaujama. Juk beveik visose kolonijose jaunimas sportavo. Visus, kurių straipsniai jau yra redakcijoje, ir kurie norėtų atlikti paskutinius patatymus, prašome tai padaryti dviejų mėnesių laikotarpyje. Taip pat laukiame ir medžiagos iš tų, kurie seniai jau yra pažadėję.

Kartu atkreipiame dėmesį, kad istorinė medžiaga apims mūsų sportinius įvykius nuo 1944 iki 1984 m. pabaigos. Visas žinias ir turimas spr. nuotraukas, tik su pilnais įrašais, prašome skubiai siųsti: Pranas Mickevičius, 4831 S. 23rd Str., Milwaukee, Wisconsin 53221, USA, arba Sigitas Krašauskas, 32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5, Canada. Sporto Istorijos Redakcija

FUTBOLAS SVETUR Brazilija

Brazilas Pele, buvęs populiariausias visame pasaulyje futbolo žaidėjas, neseniai pasiūlė kandidatuoti į Brazilijos prezidento vietą. Jo rėmėjai šia proga taip išsitarė: „Jeigu jis galėtų padaryti su Brazilija tai, ką jis atlieka su futbolu, visas Brazilijoje būtų geriau“. Bet ne visi brazilai taip galvoja; apklausinėjimų duomenys rodo, kad tik 26 procentai visų brazilų būtų už jį balsavę...

V. Krikščianus

po 100 ir daugiau, finansiniai niekas nesiskundė, taip, kad sportinė Australijos lietuvių ateitis yra šviesi. „Neringos“ žiemos sporto klubo klausimas buvo galutinai išspręstas, jiems paaiškintas savo klubo padėtį. Jie yra pilnateisiai ALFAS nariai, tik neturi teisės balsuoti, sprendžiant vasaros švenčių sportinius klausimus.

Su mažais pakeitimais buvo priimtas naujas papildytas ALFAS ir Sporto švenčių statutas, kurio projektą paruošė: J. Dambrauskas, V. Binkis ir A. Laukaitis.

Šių metų ALFAS Garbės nariu buvo išrinktas Vincas Binkis iš Sydnejaus. Į naują ALFAS valdybą buvo pasiūlyti Sydnejaus ir Adelaidės kandidatai. Balsų dauguma buvo išrinkti Sydnejaus kandidatai: J. Dambrauskas - pirm., N. Wallis - Grincevičiūtė - sekretorė ir A. Šepokas - išdin.

Ateinančioji sporto šventė įvyks 1985 m. Sydnejuje ir 1986-jų metų sporto šventė, kartu su Lietuvių dienomis vyks taip pat Sydnejuje. Suvažiavimas ir posėdžiai praėjo labai gražioje ir darbingoje nuotaikoje.

SPORTO ISTORIJAI TRŪKSTA ŽINIŲ Nors praeityje vieši prašymai ir neatneša laukto rezultato, tačiau dar kartą - paskutinį, kreipiamės į mūsų sportu besidomincią visuomenę, sporto mėgėjus ir darbuotojus prašydami talkos, t.y. žinių, liečiančių lietuvių išsivijusį sportinį veiklą. Iš S. Amerikoje esančių klubų stokojame žinių apie Bostono, Worcesterio, Brocktono, Philadelphiajos ir Omahos sporto klubus. Iksioliniiai prašymai buvo nesėkmingi. Į juos nebuvo net atsiliepta.

Iš Vokietijoje buvusio sportinio gyvenimo, nors esame jau dalį surinkę, tačiau pasigendame dar apie mažesnę kolonijose buvusį sportinį judėjimą, pvz.: Dillingene, Eichstatte, Wuerzburge, Landshute, Schweinfurte, Gr. Hesepe, Ansbache, Mueldorfe, Rosenheime, Merbecke, Blomberge, Braunschweige, Mittenwalde, Weidene, Seedorfe, Geislingene, Wiesbadene, (ir vėliau persikėlus į Kasselį), ir kt. Pasistenkime, kad vėliau nebūtų priekaištaujama. Juk beveik visose kolonijose jaunimas sportavo. Visus, kurių straipsniai jau yra redakcijoje, ir kurie norėtų atlikti paskutinius patatymus, prašome tai padaryti dviejų mėnesių laikotarpyje. Taip pat laukiame ir medžiagos iš tų, kurie seniai jau yra pažadėję.

Kartu atkreipiame dėmesį, kad istorinė medžiaga apims mūsų sportinius įvykius nuo 1944 iki 1984 m. pabaigos. Visas žinias ir turimas spr. nuotraukas, tik su pilnais įrašais, prašome skubiai siųsti: Pranas Mickevičius, 4831 S. 23rd Str., Milwaukee, Wisconsin 53221, USA, arba Sigitas Krašauskas, 32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5, Canada. Sporto Istorijos Redakcija

FUTBOLAS SVETUR Brazilija

Brazilas Pele, buvęs populiariausias visame pasaulyje futbolo žaidėjas, neseniai pasiūlė kandidatuoti į Brazilijos prezidento vietą. Jo rėmėjai šia proga taip išsitarė: „Jeigu jis galėtų padaryti su Brazilija tai, ką jis atlieka su futbolu, visas Brazilijoje būtų geriau“. Bet ne visi brazilai taip galvoja; apklausinėjimų duomenys rodo, kad tik 26 procentai visų brazilų būtų už jį balsavę...

V. Krikščianus

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL. Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 - Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučiunami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto	
	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur - Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00.

Redakcija straipsnius taisyti savo nuofira. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatka. Skelbimų kainos pristatant gautas prašymą.

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KODIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Chicago, IL RE 7-1168;
Ofis tel. 385-4811

DR. TUMASONIO OFISŲ PERĖMĖ
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ - VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. ir penkt. 2-7
Antr. ir ketv. 9-12; Šešt. 10-1

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4; 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS - CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.
Tel. 925-2670;
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
LIGOS Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Ofiso tel. - 737-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
2659 W. 59 St., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Dr. Tumasonio ofisų perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė Chirurgija
2454 W. 71st Street
Tel. 434-1818 - Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. Tik susitarus

Dr. Upendra C. Shah
Vidaus ligų specialistas
Drieboto, thyroido, impotencija ir kitų harmoninių negalavimų medicare apdrausti pacientai primami
2454 W. 71 St. Chicago, Tel. 778-5099
Val. pagal susitarimą.
24 val. „answering s.“ Tel. 242-3846

DR. LEONAS SEBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 648-554

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLJUBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniai pagal susitarimą

Mūsų primiršti šv. Kazimiero draugai

LIETUVOS ŠVENTIEJI

Be šv. Mergelės Marijos, Romos iki šiol aprobutais Lietuvos globėjais yra šv. Kazimieras (III. 4), pal. Kunigunda arba Kinga (VII. 24) ir val. Vladislovas iš Gielniovo (P. 4, 11 ir IX. 25), vienas pagrindinių Lietuvos krikščionys (žr. „Draugo“ nr. 21). Iš jų lietuviško kraujo turėjo tik Kazimieras. Kita vertus, tarp šventųjų žinome esant bent vieną šimtaprocentinį lietuvi, kuriam tačiau nei oficialiai, nei neoficialiai niekuomet nebuvo prisegtas Lietuvos globėjo vardas. Tai nieko nuostabaus ar blogo: kiek gi yra italų, ispanų, prancūzų, vokiečių, anglų, lenkų ir kt. tautų šventųjų, nelaikomų savo tėvynės patronais!

Kalbame, aišku, apie pal. Mykolą Giedraitį, gimusį ca. 1425 m. Giedraičių pilyje prie Ukmergės iš nežinomo vardo kunigaikščio Giedraičio ir jo žmonos Marijonos. Apie jį kun. dr. K. Matulaitis savo „Šventųjų gyvenimuose“ pasakoja taip:

„Jaunutis būdamas, jis išmoko skaityti, rašyti ir tikėjimo tiesų, bet susirgo, nustojo augti ir pasiliko visam gyvenimui neužauga, paliejęs, net eimė nevaldyti vienos kojos ir vaikščiojo su medine koja. Toliau mokytis jisai negalėjo. Bet protu jis buvo akylus ir išmintingas. Pasaulis jam neturėjo vietos: negalėjo vadovauti kareiviams, ne savo tėvo kunigaikščio turtą, dvarų prižiūrėti, nepatogus buvo prie svečių. Jis pamilo savo kambarėlį ir maldą. Užsidėjo sau pasninkus, tris dienas kas savaitę mito vien duona ir vandeniu, mokėsi rankų darbų. Su dideliu kantrumu kalinėjo šv. Komunijai pas ligonius nešti indelius; kalbėjo mažai, bet protingai.

„Tais laikais nedaug buvo vienuolynų Lietuvoje. Jogaila pakvietė iš Krokuvos vienuolius, vadinamus „morkiniais“, nes jie valdė ten šv. Morkaus bažnyčią. Jie garbino šv. Mergelę Mariją ir buvo atsidėję gailestingomis darbais. Jie įsikūrė Bistryčioje (netoli Vilniaus prie Neries — M.Dr.) ir kitose parapijose, ir Mykolas juos pažino. Subrendęs jis pasisakė tėvams norįs stoti vienuolynan; jie mieliai sutiko su tokiu sūnau noru.

„Bistryčio vienuolyno vyresnysis kun. Augustinas priėmė Mykolą Giedraitį ir pasaulinius broliukus. Tas jo žygis sukėlė naujų kalbų, giminės norėjo sužinoti jo stojimo priežastis ir kenkė jam visai atsidėti Dievui. Tai pajutęs, Mykolas pasiprašė vyresniojo, ir tas jį pasiėmė su savim Krokuvon. Čia jis atliko noviciatą ir padarė vienuolinius įžadus. Pasiprašė ir gavo kambarėlį prie pat bažnyčios durų, gavo raktą bažnyčiai, kad kada tik panorės, galėtų nuėjęs melstis. Jo kambarėlis buvo menkas, be rakandų. Krosnyje jis gimino si patę sau valgi, su kaminu vienuoliais nesimaišė, kad jiems nesudarytų nemalono savo ūgio. Gyveno it koks atsikyrišelis. Kai kiti džiaugdavosi atvangą, jis meldavosi bažnyčioje. Mėgo puošti altorius, tarnauti prie šv. Mišių. Vyresniųjų paskaitas, jis baigė Krokuvos akademijoje filosofiją 1460 m., bet kunigystės siekti nenorėjo, — pasiliko pasauliniu broliu.

„Dvasia jis išstobulėjo; meile pakilo iki didvyriškų dorybių, susijungė visa savo širdimi su Kristumi ir gavo iš Viešpaties galios gydyti ligonius, gaisrus malda užgesinti, žinoti ateitį. Žmonės pradėjo miniomis jį lankyti. Bet jis neilgai jau gyveno.

„Mirė 1485 m. gegužės 2 d. Prie jo karsto pradėjo vykti ženklai ir stebuklai. Po 36 m. jo kūnas buvo rastas

nesugedęs, ir 1624 m. jo palaikai buvo perkelti į bažnyčią ties didžioju altorium“.

Mykolo Giedraičio kultas dar ir šiandien nėra išblėęs: kasmet gegužės 4 d. jo gimtuosiuose Giedraičiuose tebevyksta atleidimai, sutraukiantys maldininkus iš visos Lietuvos, panašiai gerbiamas jis ir Krokuvoj.

1634 m. pop. Urbanas VIII išleido potvarkį, nustatantį griežtą naujų šventųjų beatifikacijos bei kanonizacijos eigą, padarydamas išimtį visiems tiems, kurių kultas egzistavo jau 100 metų prieš potvarkio paskelbimą. Mykolas Giedraitis be formalus proceso buvo laikomas palaimintuoju bent nuo 1554 m., o dabar Lenkijos dvasininkų rūpesčiu kaupiamis įrodymais, kad jo kultas prasidėjo tuoj po jo mirties. Kitais metais, kai nuo jo mirties sueis 500 m., laukiama, jog Jonas Paulius II jo kultą formaliai patvirtins ir tuo jam suteiks oficialų palaimintojo titulą.

Antrasis šimtaprocentinis lietuvis, saviškių laikomas šventuoju, tai — arkivyskupas Jurgis Matulaitis (1871-1927). Kadangi jo kultas yra jaunas, jam reikia pereiti visą Urbono VIII nustatytąjį procesą. Ligi šiol Matulaičio beatifikacija tėra tik įpusėjusi, Apaštališkajam Sostui 1983 m. paskelbus, kad jo dorybės buvo didvyriško laipsnio ir tuo jam suteikus venerabilis arba gerbiamojo titulą. Patvirtinus heroikąjį jo dorybingumą, tebelieka įrodyti dar du su jo veikimu susijusius stebuklus, ir tik tuomet Matulaitis galės būti oficialiai skelbiamas palaimintuoju.

Kitų lietuvių šventųjų „eigoje“ kol kas, berods, neturime. Belieka trumpai apžvelgti tuos šventuosius, kurie, nors ir nebūdami mūsų tautietiais ar mūsų krašto globėjais, vis tik po mūsų valstybės dangum praleido didesnę ar mažesnę savo gyvenimo dalį.

Vienas tokių — šv. Andriejus Bobola (1591-1657), kilęs iš lenkų bajorų, jėzuitas, mokslus išėjęs, kunigu įšventintas ir pamokslininko karjerą pradėjęs Vilniuje, vėliau nusikirtęs misijų darbui ir Didžiosios Kunigaikštystės rytines sritis — pirma i Bobruiską, kur gelbėjo žmones nuo maro epidemijos, paskui i Pinską, kur buvo įsiveržusių kazokų už katalikybės platinimą tarp stačiatikių neapsakomai žiauriai nukankintas. Šventuoju paskelbtas 1938 m.

Vos vienu kitu dešimtmečiu anksčiau toje pačioje Rytų Lietuvoje panašiai veikė ukrainietis šv. Juozapas Kuncevičius (1580-1623), bazilijonas, taip pat mokėsis ir tarnavęs Vilniuje, paskui įšventintas Polocko vyskupu ir netrukus pakeltas jo arkivyskupu. Lankydamasis vizitacijos tikslais Vitebske, zuvo, kaip ir Andrius Bobola, nuo stačiatikių rankos. Kanonizuotas 1867 m.

Kitą vertus, neįtraukiame į sąrašą D.L.K. Algirdo tariamai užmuštų vilniečių šv. Jono, Antano ir Eustachijaus, nes iš šaltinių neiškiu, ar šitieji kankiniai iš viso egzistavo. I mūsų temos apimtį taip pat neįeina prieš tūkstantį metų prūsų nužudytieji misionieriai šv. Vaitiekus (Adalbertas) ir šv. Brunonas (Bonifacas). Prūsai iš daugybei labai supykta, jei sužinotų, kad mes, lietuviai, savinamės jų darbus. Kankinių Lietuva ir šiaip turi apčiai, ką čia bekalbėti. Tik, deja, visi jie, maskolių, lenkų, nacių, bolševikų (o protarpiais ir savųjų niekšų) nužudyti, tebelaukia mūsų pačių išryškimo ir Romos aprobatu. Gal už šimto metų, gal už dviejų, dangiškoji jų garbė ir mums čia, žemėje, sužvilgs... M. Dr.

LIETUVIAI SIBIRE

Žmoniškumui nesuprantamas nežmoniškumas

J. VAIČELIŪNAS

Lietuvių ir kitomis kalbomis išleista daug knygų, kuriose aprašomi nekaltų žmonių vargai Sibiro tremtyje. Tas nekaltų žmonių kancias vykdė žiaurūs Maskvos komunistai, pralenkiami bet kokį buvusį barbariškumą pasaulyje.

1981 m. lietuvių kalba išleista knyga „Lietuviai Sibire“. Joje gausiai surinkta duomenų apie bolševikų įvykdytas nekaltų žmonių deportacijas i Sibiro tremtį ir ten vykdytus žmonių kankinimus bei žudymus. Vienus žudė tiesiogiai, o kitus žudė badu, šaltiu, sunkiais darbais labai biuromis gyvenimo sąlygomis ir panašiais veiksmais.

Jau praėjo 40 m. nuo antrojo pasaulinio karo. Kai kas ieško kaltininkų, kurie praėjo pro tą ar kitą vienos tautybės kalėjimą, bet neieško didžiųjų kaltininkų, kurie žiauriai būdais deportavo nekaltus žmones i Sibirą ir ten juos žudė žiauresne mirtimi, negu sušaudymu ar elektros kėde. Lietuvių patarlė sako: didžiųjų nusikaltėlių nekušina, mažusius karsto. Bolševikai ir yra didieji nusikaltėliai, nes jie kankino ir žudė visai nekaltus žmones.

Knygoje „Lietuviai Sibire“ (147 p.) sakoma, kad Lietuvos žydai i Sibire save laikė lietuviams ir su žydais iš Lenkijos nebendravo. Tas rodo, kaip žydai brangino lietuvių vardą. To nežino S. Wiesenthal.

Rusas, stovyklos komendantas, tremtiniams sakydavo, kad tremtiniai čia atvežti ne i kurortus, bet išmarinimui. Rusė komunistė, stovyklos komendantė, buvo žiauresnė už vyrą komendantą. Tiesiog isteriška, pikta, sassistė. Ji sakydavo, kad lietuvių yra tinginiai. Bet ji nematė, kad tos lietuvių dėl badavimo ir jėgų išsekimo nebegalėdavo paeiti. Ne veltui yra sakoma, kad vyras bedievis yra pusė velnio, o moteris bedievė — visas velnias.

Sakoma, kad i Sibiro tremtį buvo išvežta daug ukrainiečių vaikų, kad jie būtų padaryti janičarais. Bet tie vaikai janičarais nepasidarė, nes ukrainiečiai yra žmoniškesni už rusus. Komiai nekencia rusų ir i tremtinius kartais žiūrėjo kaip i rusų atvežtą blygę. Jie ypač nemėgo kriminalistų.

Andrius Tiškevičius (49) pasakoja, kad, važiuojant per Rusijos plotus, tremtinių traukiniui sustojus kur nors stotyje, prie traukinio atėdavo liesi, menkai apsirengę rusų

vaikai ir moterys, siūlydavo iš beržo šakelių padarytas šluotas, už tai prašydami duonos. Koks tai liaudies skurdas komunistų valdomame krašte. Jų traukinys sustojo Barnaule. Čia iškrovė du vagonus tremtinių, o jų šeima išlaipino Alejske. Iš čia 3 dienas vežė arkliais. Nakvoti teko kolchoze. Kolchozas atrodė blogai. Stogai kiauri. Paaškinio, kad žiemą pristigo pašaro, tai nuplėšė šiaudinius stogus gyvuliams šerti.

Stepėse šieno daug, bet kai ne savo ūkyje, tai niekas nenori spausintis prie darbo, niekas nesirūpina. Iš jų grupės vyrus nugabeno i šiaurinę Aziją, o daug moterų i vaikių, jų tarpe ir Tiškevičių šeima, nuvežė i Uč-Pristane. Juos čia iškrovė ir pasakė, kad gali įsikurti kaip nori, tik nevalia iš čia niekur keltis. Pirmiaus NKVD padarė pagrindinę kratą ir atėmė maldaknyges, kryželius, rožančius. Jis gavo tame kaime darbo — tvirtin tvoras, o vėliau — prie kailių išdirbimo. Jie išsinuomavo vieną kambarėlį pas vieną gyventoją ir susispaudė visa 6 asmenių šeima. Gyveno pusbadaži, nes tenai tokia tvarka, kad duonos gali gauti pirkti tas, kas dirba. Iš jų šeimos dirbo tik vienas tėvas, tai tik jis vienas duonos tegaudavo. Vaikai per dieną sėdėdavo prie upės ir meškeriodavo.

Tėvas Stanislovas Tiškevičius dirbdavo ilgai, pareidavo labai pavargęs, o maisto nebuvo, tai po 4 mėnesių tokio gyvenimo susirgo. Ir ligos nebuvo reikalingo maisto, nebuvo nei gydytojo, nei vaistų. Tėvas, porą mėnesių pasikankinęs, mirė. Ant jo kapo buvo pastatytas medis kryželis, bet NKVD jį nukirto.

Uč-Pristaneje bolševikai popą nužudė, o cerkvę sudėgino. Visi žmonės čia gyvena labai vargingai, nes komunistinė valdžia juos labai apilėšė. Kas turėjo karvę, turėjo valdžiai pristatyti nustatytą kiekį pieno. Kas turėjo vištą — turėjo valdžiai pristatyti nustatytą kiekį kiaušinių. Kas turėjo darželį — mokėjo už jį valdžiai mokesčius. Ir rusai bolševikų labai nekentė. Kai motina vienai rusei pasakė, kad fronte bolševikai eina pirmyn, rusė susuko: „Dabar niekad laisvės nebeatgausime!“ Bolševikinė spauda rašė, kad rusai myli Staliną ir komunistų partiją. Tos partijos nekencia net ir patys

komunistai, bet jiems nėra kito kelio — jie turi partijai pataikauti, nes iš jos gauna partijos bilietą, geros duonos kortelę, kai liaudis skursta ir badauja.

Nuo alkio ėmė plėstis ligos. Vienas iš vaikų susirgo geltige. Motina savo laikrodį ir jungtvių žiedą išmainė i maistą, antklodę išmainė i malkas, nes tenai žiemos labai šaltos.

Kai buvo sudaryta lenkų bolševikų sutartis, lenkus, o su jais ir jų šeima bolševikai paleido, bet komisarai nedavė dokumentų, kol upė neužšalė, kad negalėtų keliauti garlais. Vėliau kelios tremtinių šeimos pasisamdė 3 vežimus ir arkliais žiemą išvažiuo i geležinkelio stotį. Jų tarpe buvo ir Tiškevičių šeima. Arkliai buvo taip menki, kad bausi darėsi, kad jie gali kristi. Vyrui turėjo eiti pėsti. Vaziavo vaikai ir moterys. Atvykę i Alejską, stotyje rado didžiules eiles žmonių prie bilietų langelio. Vienas iš jų turėjo kiek tabako, davė kyšį ir bilietus gavo. Taip per Taskentą, Indiją, Persiją jie pasiekė Meksiką ir atvyko i JAV. Čia jaunieji Tiškevičiai iniko mokytis.

1950 metais (51 p.) Šerabakovo kalėjime Rusijoje iškankintas mirė buvęs Lietuvos kariuomenės 1,4 ir 7 pėstininkų pulko kapelionas kun. Kl. Jurkus. Jo brolis Fortunatas tais pačiais metais mirė Archangelsko kalėjime. Jo šeima taip pat buvo deportuota.

K. Gaigalas rašo, kad 1943 m. jis su motina buvo nugalbenti i kitą vietą, i taigos gilumą, už 300 km. (62 p.).

Gyventi teko barake, kuris buvo griūvantis ir skylėtas iš visų pusių. Jau žiemai prasiėdėjęs, juos perkėlė i labiau apgyventą vietą. Čia su maistu buvo labai blogai, o mainyti i maisto produktus nebebuvo ko. Tą žiemą teko kęsti didelį badą. Duonos nebuvo. Dviese per mėnesį galėjo nusipirkti 7 kg. miltų. Pavyko gauti kiek bulvių, tai virėdavo bulvienę ir i ją įberdavo kiek miltų. Tokia buvo jų kasdieninė duona. Jokių riebalų, nė mėsos negavo. Labai vargino šaltis, nes nebuvo tinkamų drabužių. Viskas buvo taip baisiai suplyšę, kad lopus ant lopo, o i rūtų lopus nebuvo iš kur gauti. Ir žiemą avėjo karklinėmis vyžomis.

Už darbą mokėdavo labai

mažai ir labai nereguliariai. Kartais per 8 mėnesius neišmokėdavo už darbą ir tekėdavo maitintis tik bulvienėmis. Kokia buvo bulvių kaina karo metu, galima spręsti iš to, kad kartą 1943 m. jo motina nešė 20 kg. bulvių ant savo pečių pėsčia apie 200 km. 1951 m. jie jau turėjo karvę, bet buvo labai sunku su pašaru, nes neduodavo kur pasišienauti. Reikėdavo taigogę ieškoti pievelių ir tenai prutųj pasišienavus. Šieną nešioti i namus. Kartais duodavo kiek šiaudų. Karvė davė mažai pieno, o reikėjo per metus atiduoti valstybei 13 kg. lydyto sviesto. N. Chruščiovo laikais tą prievolė buvo kiek sumažinta, o vėliau, rodos, visai panaikinta.

Pradžioje vietiniai rusai, pašauktieji i kariuomenę viešai sakydavo, kad fronte jie i vokiečius nešaus, o geriau pasiduos i nelaisvę. Bet po kelių mėnesių sužinojo, kaip žiauriai vokiečiai elgiasi su belaisviais, pradėjo prieš vokiečius kovoti (67 p.).

Kun. J. Vailokaitis sakydavo, kad barbarai nugalės kultūringas tautas, kaip buvo Romos imperijos laikais. Dabartiniai barbarai apgavo net amerikiečius, kurie tuo metu neturėjo vertingų krašto vadovų.

1950 m. Sibiro kolchozuose tremtiniai per dieną uždirbdavę po 200 gr. miltų. Nepasakyta, ar i tokį kolchozą atvežtieji tremtiniai gaudavo pavalgyti ar jie valgė tuos gautus 200 gr. miltų.

Bolševikai kalėjimuose kalinius kankino mušimais, tardymais naktimis, karceriais, labai prastu valgiu, blakėmis, utėlėmis. Tai raudonųjų barbarų kultūra. Barbarijoje negali būti kultūros.

Rimas Damijonaitis moko septinto skyriaus Dariaus ir Girėno lit. mokyklos mokinius naudotis lietuvišku kompiuteriu. Iš kairės: J. Vilitis, L. Modestaitė ir L. Pauliūtė.

PĖDSAKAI LIŪNE

P. MELNIKAS

Romanas

42

Rytoj reikės susitikti su čekistu prie knygyno, nes buvo pakankamai visko prisiklausęs štabe. Viskas tiesiog maišėsi jo galvoje. Kad tik nieko neužmirštų ir ką reikia atsiminti! Todėl mintyse ir balsu vis kartojė: „Pas Motiejaušką Aleksote gruodžio mėnesį. Taip, gruodžio penkiolika susirinkimas.“

„Pasiūlytųjų vadų pavardes Lauciaus sąrašuose, kurie laikomi stalcijū, gal nebus sunku pamatyti ir įsidėmėti. Tačiau tiek vardų neatimsiminsiu, o mano kankintojas to reikalaus. Tegu jis pasiūnata, tai ne mano galvai“. Jautė, kad i miesto ryšininkų vardų galvoj pasiliko permažai. Kas jie? Kur gyvena?

Praeidamas pro teatru, diratelėjo i operetes skelbimą. Operai soslistų stigo, pagalvojo. Petrauskas — Vilniuj, ten moko kitus. Pasiilgęs jo aksominio balso, panosėj imitavo jį. Bandė sūktelėti kažką iš „Aidos“, patraukdamas kelių praieivių dėmesį.

Šitaip save apraminęs, grįžęs i savo butą gulė i kitą dieną, vos išėjęs iš ligoninės, tuoj pamatė kitą gatvės pusę stoviniuojantį savo kankintoją. Vylėsi, kad čekisto užduotą darbą jau beveik baigė atlikti. Gal jį neužilgo paliks ramybėje?

Cekistas jį pasekė iki knygyno ir Kiela jam išpa sakoj viską, ką tik žinojo, tikėdamasis padaryti gero įspūdį. Pabaigus čekisto brožai sušvelnėjo. Ištraukęs ranką iš kišenės, jis kystelėjo Kielai voka

su pinigais ir sušnibzdėjo:

— Štai tau išlaidoms. Nežinau, koku kitu būdu galėčiau atsidėkoti.

Kiela dėl pinigų nustebo. Išsiziojo, drebančiom lūpom vėpčiojo... Voką norėjo gražinti. Pinigai, idėti i vidutinę švarko kišenę, jam atrodė, išdeginus marškinius ir jo krūtine. Staiga gyslomis užtvinko kartiai saldus jausmas: „Pagaliau įvertino mano darbą... Gal dabar ateis mane nuo to nieksingo darbo. Vėl būsiu laisvas!“

Cekistas vėl šnibzdėjo:

— Pristatyk mums Margio nuotrauką — gausi jam pasą. Popiet ateik vėl čia.

— Kurių vėlnių? — zirleno Kiela, jausdamas sąrašas renkantis akyse.

— Atnešiu tau specialų foto aparatą banditų sąrašą nuotraukoms ir viskam ką spėsi nufotografuoti.

— Tai jau man per daug, — priešinosi Kiela, supratus, kad reikalavimų galo nebus i siektė voko švarko kišenėje. Norėjo pinigų drėbti čekistui i veidą, bet suprato, kad būtų bergždžia. Jo galios laukus buvo labai siaurai apribotas.

— Viską padarysi, suprantai? — iškošė čekistas piktą, grasinančiu balso tonu, tarsi suprasdamas Kielos pasipriešinimą.

— Viską padarysi, vaikine... Nejaugi visuomet teks tau grąsinti už nepaklusnumą?

Ir nuėjo.

Kiela svirdinėjo, lyg būtų girtas. Įėjo i restoraną ir užsisakė priešpiečius. Valgydamas be jokio apetito, paliesdavo nuo voko kiek išspitusių švarko krūtine ir dairėsi aplinkui, ar kas nesistebi juo. Pabaigęs nuėjo i tualetą, išsiėmė voką, suskaičiavo geroką sumą pinigų, pasižiūrėjo i savo menką, suglamžytą aprangą, senus batus ir nusprendė nusipirkti padaria aprangą.

Kodėl ne, galvojo. Pats laikas, kol dar nežino, kad patiesiau vieną jų stribą...

Aprimęs vėl nužygojo prie knygyno ir susimąstęs stovėjo. Staiga pajuto, kad jam i kišenę mikliai kažką iškiso. Kiela net neatsisuko, nes žinojo kas. Suprato, kad čekistas iškiso foto aparatą. Dabar reikės tik drąsos: nueiti pas Laucijų ir atlikti šį, tikriausiai, paskutinį darbėlį.

XIV

Po kelių dienų, išeidamas i štabą, Senkus juokais paklausė savo žmonos kiek jam dar trūksta iki kapitono laipsnio?

— Nesidžiauk, Povilai.

Ji pažūrėjo i jį apstulbusi.

— Šiandien tau sekasi. Rytoj vėl būsi lūpa atvepęs ir susikrimtęs.

— Toks mano darbas, pupa. Šiandien jį matau, kaip ant delno ir Gričius turėtų mane įvertinti.

— Įvertins, paglostys... Bet kada nors padarysi klaidą, ir gausi papeikimą. Arba bus dar blogiau.

— Nenusimink, pupa. Tai įdomus žaidimas.

— Ar tau kartais negaila tavo „žaislų“? Juk žmonių gyvybėms žaidi.

— Pasibaigęs tie visi sumišimai, priimsi i partiją ir tada aprimsiu.

— Su tokiu pavojingu darbu kaip tavo ša turbūt neikada neaprimsiu. Tik areštai ir kautynės. Vos gyvas išliksi po Kazlų Rūdos nepasisiekimo. Užmigtį negalėjau, laukdamas tavęs.

— Kaip matai, blogai padariau perspėdamas tave prieš išvykdamas i tuos bausius miškus. Daugiau to nedarysiau.

(Bus daugiau)

Fausto Sadauskas medžio skulptūra Australijos Lietuvių dienų meno ir tautodailės parodoje. Nuotr. R. Kubiliūtės

Mūsų kolonijose

Athol, Ma.

MINĖJIMAS

Lietuvos Vyčių kuopa kartu su kun. Justinu Steponaičiu ruošia Lietuvos Nepriklausomybės šventę vasario 2 d., Athole Sv. Pranciškaus par. bažnyčioje. Prasidės šv. Mišiomis 10:30 val. Vargonininkas Olga Keršytė, o giedos Valius Roževičius. Akademija prasidės 1:30 p.p. parapijos salėje. Kalbą pasakys Irena Adamaitis iš Worcesterio, Mass. Bostono lietuvių tautinių šokių grupė, vadovaujama Gedimino Ivaskos, atliks programą. Po to bus kavutė, kurią ruošia vyčiai.

Vyčių kuopa kartu su kun. J. Steponaičiu kviečia visus apylinkės žmones dalyvauti minėjime.

Koresp.

Racine, Wis.

MINĖJIMAS

Vietos Altos skyrius ruošia Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 67-rių metų minėjimą vasario 24 d. Sv. Kazimiero parapijos svetainėje 9:30 val. ryto bus laikomos pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės bei gerovės. 3

val. p.p. bus iškilmingoji minėjimo dalis.

Minėjime kalbės jaunosios kartos atstovė Vilija Kerelytė. Meninėje programoje dalyvaus Dainuojančios žemaitės, solistas Bronius Maciukevičius ir pianistė Alvydė Eitutyte. Grupės vadovas muzikas Kazys Skaisgirys.

Wisconsinso gubernatorius Anthony J. Earl ir Racine miesto burmistras Stephen F. Olsen paskelbė Vasario 16-tąją Lietuvių diena valstijoje ir mieste.

Altos skyriaus pirmininkas Vikt. Kažemėkaitis rūpinasi gauti vietos WRJN radijo stoties programoje transliacijai, skirtai paminėti Lietuvos nepriklausomybės šventę. Iki šiol tokią programą pavykdavo gauti.

Po minėjimo bus užkandžiai, kuriuos ruošia Racine-Kenosha Lietuvių Moterų klubas, vadovaujamas Stasės Paukštelienės.

Visi Wisconsinso lietuviai kviečiami minėjime dalyvauti. Laukiame svečių ir iš kitur. Jurgis Milas

ADVOKATŲ DRAUGIA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

6906 So. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000

Darbo valandos: Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro

Seitadieniai pagal susitarimą

TEATEINIE

Mūsų žemė, kuri pavasari išsiskleidžia lapais ir žiedais, vieną dieną išsiskleis bei išsivystys į naują šviesos ir didybės pasaulį. Tai bus amžinasis pavasaris, kurio laukia visi krikščionys. Jis tikrai ateis, nors ir delsia. Todėl mes kasdien kalbame: „Teateinie Tavo karalystė“.

Kardinolas John H. Newman

AUDEKLAI

Rudeninių ir žieminių audeklių išpardavimas! 20-70% Nuolaidai!

Dabar iki sausio 31

Ultrasuede, Sweater Knits, Italiskās šilkas, Vilnonės, Sequins, Brocades, Metallics, "Design Room" medžiagos, Užuolaidoms ir Baldams medžiagos. Ir daugiau!

Jūs sugebėjimas, sumanumas bei kūrybingumas verti geriausio medžiagų. Jas rasite pas - Fishman's Fabrics

Fishman's Fabrics

Siūkite geriausius medžiagoms!

1101 S. DESPLAINES ST. CHICAGO. Anglis FREE Parking

922-7250

Open Tues-Sun. Closed Mon

VISA & MasterCard Welcome

Mūsų Stasė Olsauskas jums mielai padės!

Lituaniškos Katedra The Endowed Chair of Lithuanian Studies University of Illinois at Chicago

AUKOS LITUANISTIKOS KATEDRAI

- Aukos gautos 1984 m. gruodžio mėnesį: \$1,000.00: Joseph Boley, New York, NY; Petras Milašius, Cleveland, OH (viso \$2,000.00); Kazys ir Stasė Tamošaičiai, So. Boston, MA. \$500.00: Keith ir Daina McCary, Yellow Springs, OH; McGary ir Eugenija Pažemėnaitė, Queens Village, NY (viso \$3,000.00); Egidijus ir Vida Radvenai, Los Angeles, CA (viso \$1,000.00); dr. Juozas ir p. Šontai, Akron, OH. \$250.00: Chicago Lithuanian Women's Club (viso \$750.00); dr. Česlovas Masaitis, Thompson, CT (viso \$275.00). \$200.00: Povilas ir Sigutė Abelkiai, Buena Park, CA (viso \$600.00); Ona Kalmauskaitė, Edwardsville, PA (viso \$420.00); Joseph Starke, Toronto, Kanada (viso \$400.00). \$150.00: Julia T. Burlen, Bowie, MD (viso \$350.00). \$125.00: Antanas ir Birutė Pociai, Elizabeth, NJ. \$100.00: Aldona Backaitienė, Great Falls, VA (viso \$200.00); Kazys ir Ida Bartošai, Chicago, IL; Clevelando lietuviai jėzuitai (viso \$200.00); Bronius Gailinis, Boston, MA; Vida Grayson, Tenafly, NJ (viso \$250.00); Vytautas ir Palmira Janušonai, Dousman, WI (viso \$240.00); Jonas Juodis, Germantown, NY (viso \$200.00); Alvydas B. Juodvalkis ir R. Juodvalkytė, Chicago, IL; Motiejus Lazdutis, Hamilton, Kanada; Lietuvių Moterų Federacija, Waterbury, CT (viso \$700.00); Albina Lipčienė, New Haven, CT (viso \$200.00); Juozas ir Konstancija Markauskai, Cicero, IL; dr. Vytautas Musonius, Oak Lawn, IL (viso \$200.00); a. a. Prano Pauliko atminimui - Birutė ir Julius Lintakai, Oak Lawn, IL (viso \$200.00); Vacius Prižgintas, Hollywood, CA (viso \$400.00); Aldona Rogovskis, Burnaby, Kanada; A. ir K. Rožėnai, Hot Springs, AR (viso \$200.00); Jonas ir Ona Rugėliai, Maywood, IL; Jonas Šlapkauskas, Chicago, IL; Apolinaras Varnelis, Dowagiac, MI; Juozas Vembrė, So. Boston, MA (viso \$1,100.00); Rimas ir Natalija Zinai, Bethlehem, PA; Mykolas Zidonis ir Lijolė Zidonytė, New Haven, CT (viso \$300.00); dr. Jonas Zukas, Baltimore, MD. \$50.00: Bronius ir Veronika Aušrotai, Juno Beach, FL; Petras ir Paula Balčiūnai, Hot Springs, AR (viso \$100.00); Vita Baleišytė, Chicago, IL; Aldona Griškienė, Chicago, IL (viso \$150.00); Juozas Jakštis, Lakewood, OH (viso \$515.00); Albinas ir Angele Karniai, St. Petersburg Beach, FL (viso \$100.00); Raimundas Kiršteinis, Rochester, NY (viso \$100.00); Marijonas ir Liza Kugrėnai, Cheltenham, Anglija; Kazys Laikūnas, Chicago, IL (viso \$150.00); Marijos Nekalto Prasišėjimo Seselės, Putnam, CT (viso \$175.00); dr. Stasė ir Kazys Riškai, Hillside, IL; Bronė Šimukėnaitė, Grand Rapids, MI (viso \$125.00); Felicija Šimukėnaitė, a. a. Povilo Šlapelio atminimui - A. ir S. Kinduriai, Brookeville, MD; Petras Vaitūnas, St. Paul, Kanada. \$40.00: Antanas ir Rima Gudaiciai, Richmond Hill, NY. \$25.00: Amelija Baleišienė, Chicago, IL; Vytautas Eikinas, Boston, MA; Zigmantas Grybinas, O'Fallon, IL (viso \$100.00); Stasys ir Salomėja Jankauskai, Hot Springs, AR (viso \$135.00); Izabelė ir Juozas Laukėai, Bethesda, MD (viso \$150.00); kun. Petras Patlaba, Hot Springs, AR; Albinas Reškevičius, Omaha, NE (viso \$50.00); Jonas ir Emilija Sauliai, Branford, CT; Jonas ir Bronė Vasiiai, Dedham, MA (viso \$1025.00); dr. Genovaitė ir Juozas Vėbrai, New Haven, CT (viso \$125.00). \$20.00: Jonas ir Stefanija Garšai, Juno Beach, FL; Jonas ir Albina Jakubauskai, Juno Beach, FL; Antanas ir Stasė Leikai, West Haven, CT; Jonas Mildaišis, Palm Beach, FL; kun. Jonas Rikteraitis, New Britain, CT; Julius Rūkas, Omaha, NE (viso \$40.00); Juozas Sakalas, Omaha, NE; Vincas ir Ona Salčiūnai, Port St. Lucie, FL; Viktoras ir Ona Samatauskai, Miami, FL (viso \$25.00); Vladas ir Elena Vaškėliai, St. Petersburg, FL. \$15.00: Pranas Kasparas, Gulfport, FL (viso \$25.00); Petrė Kasperavičiūtė, Gulfport, FL (viso \$115.00); Kęstutis Stepšys, Grand Rapids, MI (viso \$70.00). (Bus daugiau)

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE TRAILER PARK HOMES 38 Ft. Vacation Property Or ALL SEASONS Central air heat, 2 Pools, Tennis Cts. Boating, Skiing, All Sports. Must see to appreciate. 60 x 120. Many extras. Tel. - 520-0347

HELP WANTED VYRAI AUTO MECHANIC Looking for a Chrysler trained journeyman mechanic. 596-7100

MECHANIC TRANSMISSIONS Experienced R & R man WILLIAM BRYAN, 8 & W TRANSMISSIONS, 994-6020

PROGOS - OPPORTUNITIES Parduodama maisto krautuvis su pilnu inventoriu. Gerai veikiantis biznis puikioje vietoje. Kreiptis į savininką nuo 8 v. r. iki 7 v. v. (angliškai) tel. 581-6120.

MISCELLANEOUS BOB EGAN PLUMBING 5138 S. KEELER AVENUE TEL. - 581-8091

MOVING SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda. Priimame MASTER CHARGE ir VISA Tel. - WA 5-8063

M.A. SIMKUS INCOME TAX SERVICE NOTARY PUBLIC 4259 S. Maplewood 254-7450

A VILIMAS MOVING Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumu Tel. 376-1882 arba 376-5996

MASTER PLUMBING Licensed, Bonded, Insured Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankiai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną - lietuviškai. SERAPINAS - Tel. 636-2960

VALOME KILIMUS IR BALDUS Pliušiniai ir valkutuojami visų rūšių grindis BUBNYS Tel. - RE 7-5168

O'BRIEN FAMILY REALTY Tel. - 434-7100

PLATINKITE "DRAUGĄ".

Praeities fragmentai

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Prieškarinio Berlyno gražiausias miesto dalis buvo „Tiertgarten“ - Žvėrynas, nors beveik prieš 200 m. šis miesto kvartalas skendo pelkėse ir buvo mėgiamas laukinių antčių medžiotojų.

Tačiau 18 s. pabaigoje čia pradėjo keltis pasiturintis Berlyno luomas, statydamas gražias vilas. Ir taip šis miesto rajonas netrukus gavo labai gerą vardą, nes 1911 m. jame jau gyveno 80 milijonierių bendru 450 mil. aukšinių markių kapitalu. „Tiertgartene“ apsigyveno pramonininkai Siemens, Warburgai, Scheringai, menininkai Liebermann, Fontane ir kt. Prieš ir po pirmo karo čia persikėlė įvairių valstybių ambasados - pasiuntinybės. Dienos metu viešpatavo tyla, tačiau vakare virė virė užsieniečių gyvenimas su įvairiais kepsniais, įvairiaspalviais rūbais, ypač Azijos kraštų.

Hitlerio statybos planų vykdytojas Speer čia nutarė patalpinti visas užsienio diplomatinės tarnybas, stant neoklasikinius pastatus. Pradžią padarė Hitlerio sąjungininkai Italija ir Japonija, vėliau ėjo Norvegija, Danija, Ispanija, Jugoslavija, suprantama, apmokėdami visas statybos išlaidas.

Antras pasaulinis karas sustabdė visą statybą ir gyvą diplomatiją nakties gyvenimą, nes gerokai sumažėjo atstovybių sudėtis, o neutralios valstybės laikėsi atokiau. Draugystė ir vaisės liko daugiausiai tarp nacių ir jų simpatikų. Bet ir tarpe jų įvykdavo kartais įvairių kuriozinių nesusiurpatimų. Gimus Japonijos princui į tekančios saulės ambasada atvyko pats Hitleris, didelis alkoholio priešas. Kada jam ir visai jo palydai buvo pasiūlyti šampno stiklai, Hitlerio veidas tuoj pat pasikeitė. Japonai pasiūto užgauti ir keletą mėnesių santykiai buvo labai šalti.

Dar prie kuriozų priklausė Airijos pasiuntinybė. 1938 m. atsiskyriusioje nuo D. Britanijos Airijos pasiuntinybėje dirbo tik vienas asmuo. Jis aptarnavo telefoną, rašė laiškus, pats rūpinosi centru šildymu, pats „vaidino“ durininką, dviračiu važiuodavo į diplomatų priėmimus.

Tik maistą gamindavo draugė.

1944 m. lapkričio 22 d. Reicho sostinės diplomatų kvartalas buvo suilygintas su žeme britų bombonečių. Tik dalis pastatų išliko mažai sužalotų.

Po karo galvota, kad Berlynas liks naujos Vokietijos sostine. Tačiau politinės sąlygos padiktavo ką kitą ir Tiertgarten g-vė virto prostitučių centru.

Gerai pažįstamoje lietuviams Rauch gatvėje Iba b-vė pradėjo statyti gyvenamais namus. Berlyno senatas pradėjo supirkinėti Švedijos, Suomijos, Rumunijos, Čilės ir kt., pasiuntinybių žemės sklypus. Taip pat senato nejudomo turto raštinėje nupirkimui sklypai, numatant sumokėti apie 75 mil. markių (1 dol. = 3.13 m.), nes 1 kv. metro kainai tame rajone svyruoja tarp 800 ir 1800 markių. „Mannheimer Morgen“ dienraščio korespondentė Liselotte Miuler neaplenkė ir Pabaltijo valstybių pasiuntinybių, pirmiausiai primindama, kad, Sov. S-gai okupavus Lietuvą, Latviją ir Estiją, Hitlerio įsakymu tos pasiuntinybės buvo uždarytos. Vokietė plačiau sudarja

prie nepriklausomos Estijos pasiuntinybės Hildebrand g-vėje Nr. 5, kaimynės Graikijos pasiuntinybei. Rūmai yra aplėisti, nes Maskva jais nesirūpina. „Tik vieną kartą pasiuntinybė aplankė Estijos turistai“, pareiškė namų prižiūrėtoja, gyvenanti rūsyje. Šiandieną Estijos pasiuntinybėje yra įrengta septyniolika butų. Juose gyvena mokytojai, veterinarai, čia įsikėlė dar studentavimo metu. Nuomininkai kiekvieną mėnesį įneša 1200 markių į uždargą banko s-tą („Sperrkonto“), kuri teismo keliu yra paskirta tvarkyti globėjui, išvykusio (pasitraukusio) asmens naudai.

Sunku suderinti korespondentės pranešimą, „kad Maskva nesiūpina pastatų“ bei vėl pranešant, kad nuomininkai pinigais įneša į uždargą („in trust“) banko sąskaitai. Jeigu rūmai būtų laikomi Sov. S-gos nuosavybe, gyventojai nuomą turėtų mokėti į Maskvos nurodytą banko sąskaitai.

Korespondentė greičiausiai nežinojo, kad Vakarų Vokietija nepripažįsta Pabaltijo valstybių okupacijos, tad greičiausiai ji neperdavė Sov. S-gai tų valstybių nuosavybę. Gaila, kad vokietė nesurado buv. Lietuvos ir Latvijos pasiuntinybių, neparasė, kastvarko jų turta, gal dar stovincius rūmus ar žemės sklypus. Ar nevertėtų mūsų veiksmams taip pat pasirūpinti tuo reikalu, nes jis jau atsitotų tartaunitinėje plėtmėje.

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly! 5 1/2% interest account. Mutual Federal Savings and Loan 2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608 Peter Kazenauskas, Pres. Tel.: 847-7747

see us for HOME financing. AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

UŽGAVENIŲ KAUKIŲ ŠOKIAI MARDI GRAS KARNAVALAS LAS VEGAS NIGHT

Gros 2 orkestrai
Premijos už Kaukes
Visuomenė kviečiama dalyvauti
Auka 5 dol.

Jaunimo centre — 5620 S. Claremont Ave.
Vasario 9 d., šeštadienį — Pradžia 6:30 val. vak.

Rengia — Skautų Lituanicos Tuntas,
Lituanistinės mokyklos, ir Gage Parko,
Brighton Parko ir Lemont Lietuvių
Bendruomenės skyriai.

KAIP AŠ ATsirADAU VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Prieš trejus metus tėvas su savo draugu paklausė mane, ar aš nenorėčiau mokytis lietuvių gimnazijoje Vokietijoje. Oi, nusigandau, Vokietijoje... Tą kartą aš pabijojau ir nieko neatsakiau. Tėvas daugiau apie tai nekalbėjo, tikriausiai todėl, kad neturėjo pinigų leisti mane į Europą. Lietuviškai kalbėti nemokėjau. Tik senelė kalbėjo su manim lietuviškai, o aš jai atsakinėjau ispaniškai.

Už metų nuvažiavau į Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą Amerikoje. Ten sutikau savo gerą draugą urugvajietį Jurgį Dobilevičių, kuris tiesiai iš lietuvių gimnazijos atskrido į kongresą Amerikoje. Jis taip pat anksčiau nekalbėjo lietuviškai. Su juo praleidau daug laiko kongreso metu ir beveik visą laiką jis kalbėjo tik apie gimnaziją. Su manim jis kalbėjo ispaniškai, bet kaip aš jam pavydėjau, kai išgirdau jį su kitais puikiais kalbant lietuviškai. Tada aš užsidegiau noru taip pat išmokti lietuvių kalbą.

Tame kongrese sutikau ir Markų Lipą iš Brazilijos, o tas jau buvo pasirodęs į gimnaziją. (Taip pat mano geras draugas iš Venecuelos Luis Rosales, prieš kelerius metus ten buvęs, nuolat kalbėjo apie

ta patią gimnaziją Pietų Amerikos lietuvių jaunimo kongreso metu.) Grįžęs iš Amerikos, pareiškiau tėvams, kad aš irgi noriu važiuoti į Vasario 16 gimnaziją. Tėvas tuoj nuėjo į lėktuvų kompaniją ir pasiteiravo, kiek kainuoja skridimas, bet buvo per brangu. Tačiau tėvai apsidžiaugė, kad noriu išmokti lietuvių kalbos. Jie pažadėjo man ieškoti, kas padėtų apmokėti tuos mokslo metus. Aš pats parašiau gimnazijos direktoriui Andriui Šmitui ir paklausiau, gal jis žino, kas galėtų man padėti. Jis man parašė, kad laišką pasiuntė B. Jasaitienei į Ameriką ir paprašė, kad skirtų man stipendiją. Po tokių susirašinėjimų gavau laišką iš B. Jasaitienės, kad gausiu stipendiją iš Lietuvių Bendruomenės. Aš labai apsidžiaugiau, mano tėvai taip pat. Per likusį pusmetį su savo draugais ir pažįstamais kalbėjau apie būsimą mokslą gimnazijoje. Mano šokių grupėje taip dažnai buvo apie tai kalbama, kad vasarą jau daugelis norėjo važiuoti kartu su manim.

Rugpjūčio gale lėktuvas pakilo ir nunešė mane į Vokietiją. Aerodrome atsitiktinai sutikau iš Amerikos antriems metams atskridusį į gimnaziją Darių Sužiedėlį, kuris

Vasario 16 gimnazijos mokiniai, atvykę iš Pietų Amerikos. Iš kairės: N. Ruplėnas (Argentina), R. Rosales (Venecuela), D. Stasiukynaitė (Kolumbija), O. Rutkauskas (Brazilija) ir kun. A. Saulaitis, aplankęs šiuos mokinius ir gimnaziją gruodžio mėn.

Nuotr. M. Smitienės

padėjo man ir Oktavijui Rutkauskui (iš Brazilijos) pasiekti gimnaziją.

Netrukus čionai atvažiavo dar keletas iš Pietų Amerikos. Kai kuriuos aš jau anksčiau pažinojau. Visi mes iš pradžių jautėmės labai keistai. Viskas čia buvo kitaip: valgis, gamta, namai, žmonės, lietuviška gimnazija. Negalėjom viską išreikšti, ką norėjom pasakyti. Bet po poros mėnesių visiškai apsipratom. Aš įsijungiau čia į tautinių šokių grupę, į chorą ir orkestrėlį. Ten aš groju bosine gitara. Lietuvių

kalbą mums dėsto kun. Dėdinas. Iš pradžių mes nežinojom, ką daryti, nes jis iš karto uždavė skaityti, rašyti, gramatikos pratimų, asmenuoti, linksniuoti, mokytis mintinai žodžius ir t.t. Čia pasirodė mums per daug. Ir dabar dar atrodo per daug, bet jau pripratom. Dabar aš galiu, nors dar ne taip gerai, susikalbėti su kiekvienu lietuviu, o iki mokslo metų galo tikiuosi dar geriau išmokti. Išvažiudamas iš Argentinos, savė tėvams pasakiau,

LIETUVIAI FLORIDOJ W. Palm Beach, Fla.

NAUJI BIZNIERIAI

Rūta ir Algis Jasaičiai, anksčiau gyvenę Chicagoje, prieš metus laiko išsikėlė į Floridą ir apsigyveno West Palm Beach. Šių metų pradžio-

je atsidarė savo biznį Contemporary Property Management Consultants Inc., ir taip pat yra dalininkai R.J.V. Durham and Ass. Inc. Real Estate. Jie perka, parduoda ir prižiūri nuosavybes Juno Beach ir West Palm Beach rajone Floridoje. Rūtos ir Algio Jasaičių adresas yra 11499 Sanderling Dr., West Palm Beach, Fla., 33411, tel. 305-793-6974.

MYLIM NE UZ TOBULYBĘ

Tai ne meilė, jei myli kitą tik todėl, kad jis tobulas. Priešingai, tu turi visada matyti, kad jam tobulybės trūksta; kentėti, matydamas jį dar netobulą; norėti, kad jis tobulintųsi; visiška jam atsiduoti, kad jį patobulintumei.

Michel Quioist

A. + A. KAZIMIERAI VALANTINIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame velionės dukras EMILIJĄ KUTKIENĘ, buv. L.D. dr.-jos pirmininkę, ir jos vyrą VYTAUTĄ, sūnų VYTAUTĄ ir marčią EMILIJĄ, L.D. dr.-jos seniūnę, L.D. dr.-jos poselėtojų bei rėmėjų šeimą. Liūdimė su velionės vaikais bei artimaisiais.

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJOS
CENTRO VALDYBA

EVANS-EVANAUSKAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois
(Anksčiau buvę 6845 S. Western Avenue)

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

Koplyčios taip pat Marquette Parke Chicagoje ir priemiestuose
TEL. — 422-2000

E U D E I K I S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-1

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

CLEVELANDO ŽINIOS

VASARIO 16-JI CLEVELANDE

Šiais metais Lietuvos nepriklausomybės minėjimas, rengiamas Amerikos Lietuvių Tarybos ir LB apylinkės, bus vasario 17 d., sekmadienį.

Pamaldos abiejose lietuvių bažnyčiose: Dievo Motinos bažnyčioje — 10:00 val. r. ir Šv. Jurgio — 10:30 v.r. Organizacijos kviečiamas dalyvauti su vėliavomis. Minėjime, kuris vyks Dievo Motinos parapijoje 4:00 val. p.p., kalbės dr. Rimas Petrauskas, iš Toronto. Meninę programą atliks Detroito tautinių šokių ansamblis Silainė, vad. G. Gobienės.

Įėjimas visiems laisvas. Bus renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams. LB, Vliskas ir Alta deda daug pastangų, kad pavergtos lietuvių tautos balsas būtų išgirstas laisvajame pasaulyje. Šioms pastangoms ir darbui vykdyti reikalingos lėšos. Kiekvienas lietuvis pagal savo pasirinkimą turėtų aukoti šiam kilniam reikalui.

Į KARO AKADEMIJĄ

Dalia Kašubaitė, Nijolės ir prof. dr. Romualdo Kašubos dukrė, kongresmano Dennis E. Eckart nominuota į Amerikos karo akademią, West Point.

BLYNŲ BALIUS.

Tradicinis skautų Užgavėnių blynų balius bus Lietuvių namuose vasario 9 d., šeštadienį, 7 val. vak.

Skautai suvaidins nuotaikingą skautišką vaizdelį, bus patiekta šilta vakarienė, šampanas ir blynai. Šokiams gros R.

Strimaičio orkestras. Įėjimas — 25 dol. porai. Dėl informacijų prašoma skambinti Marytei Puškorienėi, tel. 486-8613.

TAUPOS SUSIRINKIMAS

Vienintelio lietuvių kredito kooperatyvo Ohio valstybėje pirmasis metinis susirinkimas šaukiamas vasario 10 d., sekmadienį, 12 val. Dievo Motinos parapijos svetainėje.

Darbu tvarkoje: veiklos apžvalga, finansinis pranešimas, kredito ir priežiūros (revizijos) komisijų pranešimai ir valdybos rinkimai.

„Taupa“, neseniai pradėjusi savo veiklą, jau sukauptė arti 200,000 dol. indėlių ir nuolatos auga tiek narių (jau per du šimtus), tiek indėlių, tiek paskolų atžvilgiu.

Už reg. indėlius moka 6%, už Super-Share 9%. Duodamos paskolos: asmeninės, automobiliams, namų pagerinimui geresnėmis sąlygomis ir mažesniais nuosimčiais. Operacijos bus plečiamos. Visos santaupos apdraustos National Deposit Guarantee Corporation.

Kooperatyvui vadovauja: Vytautas A. Staškus — pirm., dr. Vytautas Maurutis — vicepirm., Gintautas A. Taoras — sekr., Vincas Urbaitis — ižd. ir Balys Steponis — narys.

Kreditams tvarkyti komiteta sudaro D. Ramonienė, R. Hallal, I. Kijauskienė ir V. Snarskis.

„Taupos“ kooperatyvas įsikūrė Dievo Motinos parapijos patalpose. Turi du skyrius: adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose — Lietuvių namai ir Šv. Jurgio parapijoje.

V. R.

DAINININKŲ — INSTRUMENTALISTŲ KONKURSAUS

JAV LB Kultūros taryba skelbia antrąjį jaunųjų dainininkų bei instrumentalistų konkursą. Konkursas įvyks Clevelande, Ohio, kovo 16 d., Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Kviečiami dalyvauti visi lietuvių kilmės jaunieji menininkai.

Amžius — nuo 16 metų iki 30 metų.

Premijos bus skiriamos trijose kategorijose — dainavimo, styginių ir pučiamųjų instrumentų, fortepijono. Speciali premija kanklių kategorijoj.

Norintieji dalyvauti prašomi užsiregistruoti ligi 1985 metų sausio 30 d., pridėdant trumpą biografinę apybraižą ir pavyzdinę juostelę (nebūtina iš konkursinio repertuaro). Konkursui repertuaras sudaromas laisvu pasirinkimu. Dainininkų programa turi būti neilgesnė 15 minučių, visų kitų — ligi 20 minučių ilgumo.

Pirmajame Kultūros tarybos konkurse (1982) m. pirmas premijas laimėjęs šiam konkurse dalyvauti negalės.

Prašome registruotis šiuo adresu: Andrius Kuprevičius, 2166 N. St. James Pkwy., Cleveland Hts., Ohio 44106, tel. 216-321-1710.

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, Radial, Stereo ir Oro Vaidinimai

PASDAVIMAS IR TARYMAS

MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

10% — 20% — 30% pigiau mokėti už apdraudimą nuo ugnies ir antsvorio

FRANK ZAPOLIS
3308 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

A. + A.
Dr. PRANUI TARVYDUI mirus,
jo žmonai Luacijai, dukterims Vilijai ir
Silvijai, sūnui Ricardui ir jų šeimoms
reikiame gilią užuojautą ir kartu liūdi-
me.

KAZYS IR ALDONA KATILIAI
IR VIDA SU ŠEIMA

Mielam draugui

A. + A. VYTAUTUI BACEVIČIUI

iškeliavus amžinybėn, skausmo prislegta žmoną SOFIJĄ, dukras LORETĄ, LEVUTĘ bei MILDĄ ir jų ŠEIMAS nuoširdžiai užjaučiame šioje griaužioje valandoje.

ALDONA IR JONAS ČINGAI
LINA IR RICARDAS DAUKAI
DAIVA IR VYTENIS DUDAI

A. + A. KAZIMIERAI VALANTINIENEI mirus,

sūnų VYTAUTĄ, marčią EMILIJĄ ir visus ARTIMUOSIUS, atsisakyrimo skausme giliai užjaučiame ir liūdimė.

JANINA, BRONISIA, IRENA ir ANDRIUS
RACEVIČIAI

DARIUS-GIRENAS

1933-1983

E. JASIOŅO paruošta knyga - albumas apie žymiusius lietuvius Atlanto nugalėtojus - lakūnus S. DARIŲ ir S. GIRENĄ jau išėjo iš spaudos. Leidinys gausiai iliustruotas, paruošta angliškai ir lietuviškai, didelio formato, 264 pusl., kieti viršeliai, grafiniai iliustruoti. Tai vertinga dovaną kiekvienam pragai. Kaina su pasiuntimu 27 dol.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Ši knyga gyvena dar per 21.75 val. už 1 dol.

APLINK MUS

x Sol. Lilija Šukytė, Miuncheno operos solistė, muzikos prof. dr. Raminta Lampsatyte-Kollars ir smuikininkas Michael Kollars yra jau atvykę į Chicago ir rengiasi koncertui, kuris bus vasario 3 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Ši menininkų grupė, viešėdama Amerikoje, dar koncertuos šiose vietose: Detroit, Bostone ir Washington.

x Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos jaunimui skelbto konkurso terminui suėjus, buvo gauti šeši rašiniai, kuriuos skaito juri komisija. Komisiją sudaro: rašytoja Nirole Jankutė-Užubalienė, „Draugo“ redaktorius kun. Pranas Garšva, „Dirvos“ redaktorius Vytautas Gedgaudas, žurnalistas Antanas Juodvalkis ir ALT s-gos valdybos atstovė Vida Jonušienė. Premijų įteikimas numatytas per Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo minėjimą, kuris bus Marijos aukšt. mokyklos salėje vasario 17 d.

x Partizano Daumanto ateitininkų kuopos susirinkimas bus vasario 3 d., sekmadienį, 1:30 val. p. p. Ateitininkų namuose, Lemonte.

x Loretto ligoninės kavinėje vasario 14 d. ligoninės personalui bus Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo minėjimas. Kaip maitinimo ir specialijų įvykių vadovė ses. M. Severienė praneša, tą dieną visi bus pavaišinti specialiais lietuviškais valgiais ir pamėnėta vasario 16-toji diena.

x Kun. Alfonso Lipniūno ateitininkų moksleivių kuopa penktadienį, vasario 8 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centro mazoje salėje ruošia savo tradicinį „Pončkų balių“ su linksmu vaidinimu, vaišėmis ir šokiais. Pelnas skiriamas moksleiviams skiriamam „Ateitis“ numeriui paremti.

x Kaziuko mugė bus sekmadienį, kovo 3 d., Jaunimo centre. Chicago skautiškieji vienietai stropiai ruošiasi, kad mugė būtų įdomi ir skautams, ir atsilankančiai visuomenei.

x „Užgavėnės bendrabutyje ties Kreivuoju tiltu“ — Balio Sruogos linksmas vaidinimas bus statomas Jaunimo centre kovo 10 d. 3 val. p. p. Vaidinimą režisuoja Dalia Bylaitienė. Vaidina Chicago skautų meninis vienetas.

x Juozas Pultinavičius, Omaha, Nebr., mūsų garbės prenumeratorių, rėmėjas, atsiuntė 25 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių su prierašu: „Draugas“ tebūnie stipriasis, apie kurį sukasi visi lietuvių reikalai, ašis kuri mus visus jungia išblaškytus po visą pasaulį. Geros sėkmės! Labai čiu už auką ir linkėjimus.

x „Draugo“ administracijos organizuojama ekskursija išvyksta gegužės 18 d. ir grįš birželio 7 d. Pirmas sustojimas bus Graikijoje — Atėnai, Delphi, Cape Sounion ir kitos gražios istorinės vietovės. Iš Piraeus uosto laivu aplankys Hydrą, Poros ir Aeginos salas. Gegužės 24 d. iš Padras uosto per naktį laivu plauks į Italiją, kur aplankys Romą, Pompėjų, Florenciją, Veneciją, Milaną Sorento ir kitas gražias vietoves. Ekskursijos technikinį darbą tvarko American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643, tel. 312-238-9787. Smulkesnės informacijos bus skelbiamos vėliau.

x Chicagos Lietuvių Taryba, kurios pirmininkas šiais metais yra Edmondas Jasiūnas, kviečia visus Chicago lietuvius, lietuvių organizacijas ir visuomenę dalyvauti Vasario 16-tosios minėjime vasario 17 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Aukos laisvini- mo reikalams bus renkamos prie įėjimo.

x Kazimieras Vaitkevičius, buvęs „Draugo“ spaus- tūvės rinkimo skyriaus darbuotojas, šiomis dienomis turėjo akies operaciją, kurią padarė dr. Linas Sidrys. Ligoniu teks keletą savaičių gydytis namuose žmonos priežiūroje.

x Stasys Rupeika, užpėretais metais Vilniuje vedęs, po ilgo laiko dabar sulaukė žmonos Janinos. Jie gyvena Marquette Parke.

x Šį sekmadienį, vasario 3 d., Brighton Parko lit. mokyklos tėvų komitetas ruošia lietuviškus pietus parapijos salėje (4420 So. Fairfield Ave.) nuo 10:30 iki 2 val. p. p. Taip pat tą patį sekmadienį lit. mokykla turės ir kavą su pyragaičiais po visų Mišiu, pradedant 7 val. Mišiomis. Maloniai kviečiame visus atsilankyti, pabendrauti, pavalgyti skanaus namie gaminto lietuviško maisto ir tuo paremti lietuvišką darbą.

x Deborah Bartkus (Bartkutė), Vicki ir Casey Bartku, gyvenančių McHenry, Ill. duktė, studijuojanti Northern universitete, buvo studijų reikalais išvykusi nuo gruodžio 12 iki sausio 12 d. į Egiptą ir artimuosius rytų kraštus, pravažiavo Sueso kanalu, susipažino su Egipto praeities ir dabarties kultūra. Ji studijuoja biznio sistemas ir analizės departamente vadovavimą, kuris reikalauja susipažinti ir su svetimais kraštais. Ji susipažino ir su tos teritorijos valdžia bei jų tikslais. Ateinančių metų gegužės mėnesį ji gaus bakalaurą diplomą. Jos laimėjimu ir kreditų gavimu džiaugiasi tėvai ir seneliai Janina ir Bronius Bartkai gyv. Marquette Parke.

x Juozas Žvynys, St. Petersburg Beach, Fla., mūsų garbės prenumeratorių, rėmėjas, atsiuntė 25 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių su prierašu: „Draugas“ tebūnie stipriasis, apie kurį sukasi visi lietuvių reikalai, ašis kuri mus visus jungia išblaškytus po visą pasaulį. Geros sėkmės! Labai čiu už auką ir linkėjimus.

x Solistės Lilijos Šukytės koncertas, akompanuojant pianistei Ramintai Lampsatytei, įvyks vasario 3 d. 3:00 v. p. p. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Bilietų bus galima įsigyti prieš koncertą, prie įėjimo nuo 2 val. Koncertą rengia Lietuvių Fondas.

x „Spindulio“ Tautinių šokių grupės tradicinis balius įvyks vasario 2 d., šeštadienį, 7:30 v. v. Jaunimo centre. Gros „Aido“ orkestras. Bilietai suaugusiems 17.50 dol., studentams 13.50 dol. Rezervacijoms kreiptis pas Audronę Narušienę tel. 257-6468.

Sol. Lilija Šukytė koncertuos Marijos aukšt. mokyklos salėje vasario 3 d., sekmadienį, 3 val. p.p.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

DEMONSTRACIJA PRIEŠ PRIEVARTĄ

Išryškintan reikalą gerbti žmogaus teises, Chicagoje sausio 30 d. miesto centre, Michigan gatvėje, priešais „Chicago Tribune“, prie Pietų Afrikos konsulato įvyko demonstracija. Buvo atvykę televizijos, radijo ir spaudos atstovai. Kalbėtojai buvo pakviesti iš įvairių tautų. Ukrainiečių kunigas P. Galadza papasakojo apie sovietinę priespaudą Ukrainoje, apie areštus, trėmimus. Italų atstovas A. J. Fornelli priminė italų turėtus sunkumus atvykus į New Orleans apylinkes. Amerikos lenkų kongreso viceprezidentas K. Lukomski priminė sunkumus Lenkijos darbininkų, siekiančių jungtis į nepriklausomą Solidarumo sąjungą. Iš lietuvių buvo pakviestas kun. J. Prunskis. Jis priminė okupantų nužudytus Lietuvos kunigus Laurinavičių, Mažeiką, Šapoką, priminė bažnyčias, paverstas sandėliais, papasakojo apie Klaipėdos bažnyčios tragediją, paskelbė apie okupantų kalinamą Amerikos pilietį V. Skuodį, apie gausius trėmimus, kalinimus, beprotnamius laikymus. Užbaigė mintimi, kad okupuotoje Lietuvoje lietuviai turi net mažiau laisvės negi Pietų Afrikos negrai. Amerikos žydų komiteto vicepirmininkas M. Lazar nupasakojo žydų kančias Sovietų Sąjungoje. Amerikos japonų sąjungos veikėjas Ch. Tomihoro priminė, kaip jo šeima ir daugelis kitų japonų karo metu buvo išskeldinti iš savo sodybų Kalifornijoje.

Demonstracijoje daugiausia reiškesi negrai, siekdami daugiau teisių saviesiems Pietų Afrikoje. Pabaigus kiekvienam kalbėtojui savo žodį, buvo uždegama žvakutė, kuri ženklino, kad budima dėl jų tautos teisių. Tuoj pat vadinas Heritage sąjūdis išleido tokio pat vardu biuletinį, kur buvo duota santrauka visų kalbų. Biuletinio redaktorė Pamela DeFiglio yra ypač palanki lietuviams.

x Dr. Elena Repšienė, Chicago, Ill., mūsų rėmėja, lankėsi „Drauge“, įsigijo įvairių leidinių ir įteikė 20 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai aciū.

x Aksenija Kuras, Chicago, Ill., lankėsi „Drauge“, pratęsė prenumeratą už 1985 metus ir kartu įteikė 20 dol. dienraščio paramai. A. Kura skelbiame garbės prenumeratorė, o už savos spaudos rėmimą nuoširdus aciū.

x Inž. Rimas Karklys, San Jose, Cal., mūsų jaunosios kartos „Draugo“ skaitytojas, pratęsė prenumeratą, pridėjo 30 dol. dienraščiui auką ir 17 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Inž. R. Karklį skelbiame garbės prenumeratorium, o už gražią paramą tariame labai aciū.

x Kun. M. J. Čyvas, Albany, N. Y., dr. Henrikas Solys, Toledo, Ohio, Vladas Garbenis, Chicago, Ill., kiekvienas atsiuntė po 25 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. V. Garbenis pridėjo ir prierašą, kad jis norėtų matyti meniškesnes korteles. Visiems aciū už viską.

x Inž. Jonas Markvaldas, Cicero, Ill., mūsų garbės prenumeratorių, rėmėjas, pratęsė prenumeratą trejiems metams su 50 dol. auka savai spaudei. Inž. J. Markvaldą ir toliau laikome garbės saraše, o už gražią paramą, tariame nuoširdų aciū.

x Veronika Gailius, Cicero, Ill., pratęsė „Draugo“ prenumeratą dvejiems metams ir kartu pridėjo 22 dol. jo paramai. V. Gailių skelbiame garbės prenumeratorė, o už rėmimą lietuviško žodžio tariame nuoširdų aciū.

x Poetas Stasys Santvaras, So. Boston, Mass., mūsų garbės prenumeratorių, atsiuntė 30 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai aciū.

x V. Aukštinaitis, Tropical Palm Motel savininkas, Ft. Lauderdale, Fla., mūsų garbės prenumeratorių, už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 30 dol. auką. Labai aciū. Motelio adresas 1317 S. Federal Hwy. (U. S. 1). Tel. 305-523-5280.

ga „Kur bėga Sesupė“ — Vizbaro.

Gautas vysk. P. Baltakio padėkos laiškas už auką ir pasiūstus dr. jos leidinius.

Kitas susirinkimas sausio 30 d. — paskaita apie Kriavos aktą. Vasario 15 d. bus susirinkimas, skirtas Vasario 16 dienos — nepriklausomybės šventei.

Praėjusiais metais į L. Istorijos dr. j. įstojo 2 nauji jaunųjų istorikų sekcijos nariai: Gytis ir Vėjas Liulevičiai, kurie studijuoja universitetauose.

Pakviestas prelegentas kun. Vincas Valkavičius kalbėjo apie Lietuvos Vyčių organizacijos steigėją Mykolą Norkūną.

Jis buvo gimęs 1869 m. Krūminės kaime. Trakų apskr. Neturėjo progos lankyti mokyklos, tik namuose prasimokė iš tėvų ir „daraktorių“. Yra suraštas 4 knygos laikraščiu išleisti ir 6 puslapių jo autobiografija.

1896 m. atvyko į Ameriką ir Bostone kartu su klebonu leido liet. laikraštį, kuris po 7 numerių išleidimo uždėdarė. Vertino mokyklą ir lavinosis pats savo jėgomis. Persikėlęs į Brocktoną, ėmė gaminti vėliavas ir ženklus. Palaikė ryšius ir su lenkais. Iš pradžių net buvo užsikrėtęs socializmo idėjomis, bet vėliau, kaip religingas, nebepritapo. Jį traukė į savo pusę vadinamieji nepriklausomieji lenkai katalikai, kurių būta net apie kelias parapijas ir M. Norkūnas net buvo prie jų prisidėjęs. Tačiau jos greit nyko ir iki šiol liko tik dvi visai negausios. Draugaudamas su lenkais, pamilo lenkų ir j. v. vedė, nors paskui prisipažino padaręs klaidą.

Norkūnas yra minėtinas už tai, kad, būdamas savamokslis pasaulietis, 1912 m. įsteigė Vyčių organizaciją lietuviškam išėjimui jaunimui. Nors buvo atvykusių nemažas skaičius kunigų, bet nė vienas jų nesimė organizuoti jaunimą. Iš pradžių jis neišdrįso imtis to darbo, bet kun. A. Kaupo paskatintas 1912 m. sušaukė Lawrence veikėjų susirinkimą ir suredavo Lietuvos Vyčių organizacijai įstatus. 1914 m. Brocktone įvyko pirmasis oficialus seimas. Kun. M. Gustaitis parašė Vyčiams himną, o muz. A. Aleksis sukūrė muziką.

Vyčiams teko kovoti su socialistais, kurie jaunimą traukė į savo pusę, net su kai kuriais kunigais, kurie neduodavo jiems salės susirinkimams. Bet Vyčiai vis dėlto sujungė keletą tūkstančių jaunimo ir jų kuopos buvo isteigtos beveik kiekvienoje kolonijoje. Ši organizacija išsilaikė iki mūsų dienų, nors susirinkimuose jau daugiau vartojama anglų kalba, bet jie vis tiek myli Lietuvą ir stengiasi jos reikalus ginti. 1987 metais Vyčiai švęs savo deimantinį jubiliejų.

Po paskaitos dar kilo keletas klausimų apie Vyčių organizaciją. Prelegentas mielai atsakinėjo. Seimininkė visiems paruošė gerus pietus, ir buvo keliami vyno tostai už seimininkę, prelegentą ir Liet. Istorijos draugiją. Jaukioji lietuviškos nuotoku pat vardu biuletinį, kur buvo duota santrauka visų kalbų. Biuletinio redaktorė Pamela DeFiglio yra ypač palanki lietuviams.

KUN. V. VALKAVIČIAUS PASKAITA ISTORIKAMS
Šaltoką sausio 21 d. popietę Lietuvių istorijos dr. jos nariai susirinko A. Rūgytės bute išklauyti svečio kun. Vinco Valkavičiaus paskaitos. Atidarydama susirinkimą, reikalą vedė A. Rūgytė pranešė, kas yra veikiama draugijoje. Ketverių knygos yra surinktos, sulaužytos ir turi greitai pasirodyti. Penkta knyga seniai gauta Tado Navicko parašyta Alytaus monografija. Spaudai rengiamas specialus Tautos praeities numeris apie Lietuvos krikštą. Šeštoji kny-

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Andrius Klemas** laimėjo pirmą vietą ir 1000 dol. premiją už rašinį konkursą, kurį pravedė American Consulting Engineering Council. Andrius Harvardo universitete studijuoja pritaikomąją fiziką. Šių metų vasario mėnesį jis skaitys paskaitą Amerikos Optikos sąjungos suvažiavime San Diego apie savo tyrinėjimus Bell laboratorijose, kuriuos atliko vasaros metu.

— **Ar jūs žinote**, kad du lietuviai kunigai kun. Svarinskas ir kun. Tamkevičius yra neteisingai laikomi sovietų kalinėjimuose? Jūs galite padėti juos išlaisvinti. Prašau padėkite mums rinkti parašus ir patys pasirašykite sąrašą, kuris reikalauja, kad jie būtų paleisti iš kalinėjimo. Ties parašais bus pasiūsti į Maskvą jai įrodyti, kad mes žinome, kas ten vyksta ir kad mes protestuojame už jų neteisingą kunigų nuteisimą. Įsigyti peticijas ir daugiau informacijos, kreipkitės į Lietuvos Laisvinimo lygą, Box 1, 7101 West 80th St., Los Angeles, CA. 90045.

— **Lietuvių fronto bičiulių** rengiama poilsio ir studijų savaitė šiemet bus Dainavos stovykloje nuo liepos 28 d. iki rugpjūčio 4 d. Registruoti į stovyklą prašome jau nuo dabar. Apie savo dalyvavimą kartu su registracijos mokesčiu 10 dol. šeimai prašome pranešti LFB centro valdybos vicepirmininkui — izdininkui Juozui Bauziui: 7225 W. Higgins, Chicago, Ill. 60656. Maloniai kviečiami visi bičiuliai ir jų bičiuliai.

BRAZILJOJE

— **Kun. Kazimieras Bėkšta**, salezietis, jau daug metų dirba Brazilijos Amazonės srityje, tarp vietinių indėnų. Jis yra išmokęs kelias jų kalbas, sudarinėja jų žodyną, paruošia gramatikas, išvertė Šv. Rašto Naująjį Testamentą į indėnų tuktantų ir yanonami kalbas. Ruošia iš jų pačių rašytojus, kurie surašytų bent savo tautelių — kilčių tautosaką. Bet jis skaito ir lietuviškas knygas, kad neužmirštų savo kalbos ir nenutrūktų nuo savo kultūros.

— **Uršulė Gaulienė** išauginusi tautiškai susipratusių ir išsimokslinusių šeimą Rio de Janeiro mieste, pasiekė 90 metų amžiaus. Savo laiku ji buvo viena iš lietuviškos kolonijos veikėjų įvairiose organizacijose. Rio de Janeiro ir Sao Paulo lietuviai ta progą ją sveikino ir linkėjo sveikų ir gerų metų.

— **A. a. Jieva Kutkienė** mirė perėitų metų spalio 8 d. Gyveno Sao Paulo priemiestyje Vila Beloje. Buvo kilusi iš Barbieriškių km., Turgalaukio. Su vyru ir penkiais vaikais 1927 metais atvyko į Braziliją, čia sunkiai dirbo, augindama ir j mokslus leisdamama vaikus, pagaliau ilgai rūpindamasi sergančiu vyru. Velionė buvo gimusi 1896 m. kovo 4 d. Palaidota po pamaldų, kurias atlikė prel. P. Ragažinskas Vila Zelinoje. Nušūdime liko Brazilijoje dukterė

Jieva ir sūnus Vincas su šeimomis, dukterė Birutė Chicagoje, Genovaitė ir Irena Kanadoje. Visos su šeimomis.

— **Praeitais metais Brazilijoje** mirė Elena Pakrauskaitė Vila Beloje, Marija Slautienė senelių prieglaudoje S. Caetano, Simas Bielskis Vila Zelinoje ir Stasys Kanopka Casa Verdėje.

— **Praeitų metų spalio 12 d.** susituokė lietuviškos veiklos narė ir „Volungės“ choro steigėja ir dirigentė Kristina Gabriela Valavičiūtė, Ninos ir Henriko Valavičių dukterė, su Leonu Čarlinsku. Vestuvėse dalyvavo ne tik giminės ir draugai, bet ypač daug „Volungės“ choristų.

— **Henrikas Lošinskas**, nors pats gydytojas, buvo surišęs, bet lietuviškos spaudos darbo neapleido, rašydamas „Mūsų Lietuvoje“ straipsnius.

AUSTRALIJOJE

— **LB krašto tarybos išrinktoji valdyba** pasiskirstė pareigomis: V. Neverauskas — pirmininkas, J. Jonavičius — pavaduotojas ir narys užsienio, sporto reikalams, V. Baltutis — I sekretorius, N. Alvičienė — II sekretorė, J. Vaboliene — narė švietimo bei kultūros reikalams, L. Gerulaitis — izdininkas, J. Mockūnas — ryšininkas tarp krašto valdybos ir Jaunimo sąjungos. Krašto valdybos būstinė — Lietuvių namai Adelaidėje.

— **Mirė Ona Antanavičienė**, Melbourne, 70 metų amžiaus, Filomena Huatienė, 76 m. Perth, Zenonas Breinezeris, 46 m., Geelonge, Julija Lynikienė, Melbourne.

KANADOJE

— **Bendras kūčias surengė** Liet. Katalikių moterų skyrius Lietuvos Kankinių parapijos salėje. Dalyvavo apie 200 asmenų. Įžanginį žodį, pritaikytą Kūčių šventei, pasakė kun. dr. J. Gutauskas.

CHICAGOS ŽINIOS

PENSININKAMS NUOLAIDOS KRAUTUVĖSE

Venture ir Wiebold visose krautuvėse trečiadieniais duoda 10 procentų nuolaidos visiems asmenims, sulaukusiems gauti 62 metus. Prieš tai reikia gauti atitinkamą kortelę, o kortelei gauti reikia įrodyti savo gimimo datą.

MILIJONAI PRIEMIESČIAI

Chicago miestas skolingas 52 priemiesčiams 180 mil. dolerių, nes nuo 1973 metų per brangiai ėmė už ežero vandeni. Tokį ieškinį priemiesčių vardu iškėlė advokatas W. Glink. Teismas tęsis apie savaitę.

CONTINENTAL SU 36 MIL. PELNO

Continental bendrovė, kurios bankas Chicagoje buvo bankrutuojąs, per paskutinį 1984 metų ketvirtį turėjo 36,6 mil. dol. pelno.

82 MIL. DOL. LABDARAI

Jungtinė United Way — Crusade of Mercy rinkliava Chicagoje labdarai sutelkė 82,25 milijonus dolerių.

PARDUOS BLOGAS SKOLAS

Continental bankas Chicagoje, gindamas nuo bankroto, federalinei bankų apraudos įsteigai parduos 1,5 bil. blogų paskolų. Jau rugsėjo mėnesį yra pardavęs tokių skolų už 3 milijonus dolerių.

GARY FABRIKAI

US Steel plieno liejyklagary mieste vėl pradeda darbus pilnesniu tempu, sukviessdama paleistus darbininkus.

Dr. Raminta Lampsatyte-Kollars akompanuos sol. L. Šukytę ir smuikininkui M. Kollars.